

BARCELONA *verda*

ABRIL 2005

99

BARCELONA *verda*

Publicació bimestral
Núm. 99 abril del 2005

Presidenta
Imma Mayol i Beltran

Vicepresidenta
Marina Subirats i Martori

Edita
PARCS I JARDINS DE BARCELONA
INSTITUT MUNICIPAL
Tarragona, 173
08014 Barcelona
tel.: 93 413 24 00
fax: 93 413 24 24
e-mail: parcsijardins@mail.bcn.es
www.bcn.es/parcsijardins

Director
Jordi Campillo

Coordinació
Rosa Garriga

Cap de redacció
Maria Rosa Salvadó

Consell de redacció
Antonia Barba
Vicens Ferrer
Teresa Franquesa
M. Alba Fransi
Dani García
Antònia Hernández
Izaskun Martí
Margarita Parés
Coloma Rull

Consell assessor
Direcció Tècnica de Parcs i Jardins de Barcelona, Institut Municipal:
Joan Andreu Verdager
Escola Tècnica Superior d'Arquitectura: Miquel Vidal
Foment de les Arts Decoratives (FAD):
Xavier Rovira
Diputació de Barcelona: Manuel Canes
Escola d'Agricultura de Barcelona (UPC): Xavier Fàbregas
El Tinter, S.A.L.: Àngel Panyella
Gestió, producció editorial i impressió
El Tinter, S.A.L.
(empresa certificada ISO 14001 i EMAS)
tel.: 93 357 00 50

Col·laboradors d'aquest número
Miquel Bravo, Marta Cuixart,
Coloma Rull, David Pon,
Albert Punsola, Albert Torras

Disseny i maquetació
Manuel Reyes

Assessor lingüístic
Mària Pou Nadal

Fotografia
Dani García, Alonso José Fernández,
Manel Raya

Foto portada
Dani García

Publicitat i patrocinis
José Luis Almudi

Secretaria i subscripcions
Núria Ugena

Tiratge
10.000 exemplars

Barcelona Verda no comparteix necessàriament les opinions expressades pels autors dels articles publicats.

 Paper reciclat
Cyclus offset
Torras de 115 i 170 g

Copyright: Reproducció autoritzada amb indicació de la font. Se'n sol·licita còpia.

EDITORIAL.....3
Millors parcs per viure

NOTÍCIES.....4

AGENDA 21 DE BARCELONA.....12
Un nou portal per a l'Acció 21

EL PERSONATGE 14
Joan Bernard-Younes, responsable del Bois de Boulogne

B VERDA 16

ESPAI METROPOLITÀ 20
La Vall d'en Joan: de dipòsit controlat a espai agrícola

REPORTATGE 22
Les platges de Barcelona, un espai tranquil i proper

L'OPINIÓ 25
La petjada ecològica: de la qualitat ambiental a la sostenibilitat, per David Pon, ambientòleg

PAISATGISME 26
Restauració dels Jardins de Miramar

EDUQUEM PER A LA SOSTENIBILITAT 28
D'on surten les plantes de la ciutat?

APUNTS DE JARDINERIA 30
La primavera als jardins, les finestres i els balcons

FULLS TÈCNICS 32
Arbres recuperats

MOLT CAMP PER CÓRRER.....34

DIRECTORI VERD.....38

La portada

APRENENTS DE JARDINER

Els parcs i jardins de les ciutats són un espai idoni per fer i, sobretot, per aprendre moltes coses. Possiblement, una de les més importants és el respecte a la natura i també als espais públics que compartim. La Festa de la Primavera és una gran ocasió per fer arribar als escolars aquests conceptes: el respecte, la natura i la convivència. A més a més, els dóna la possibilitat d'iniciar-se en un dels oficis més bonics del món, el de jardiner, plantant espècies que ompliran de color els espais verds de la ciutat.

Editorial

Millors parcs, més civisme

En els pròxims dos anys, Parcs i Jardins farà la rehabilitació integral d'onze parcs de Barcelona. La raó és més que lògica: el deteriorament que ha comportat l'ús d'aquests espais verds, sigui per la seva situació estratègica a la ciutat, per les seves dimensions o, evidentment, per les seves especials característiques. Tot plegat ha convertit aquests parcs –per exemple, el de la Ciutadella, els Jardins de Mossèn Cinto Verdaguer i de Mossèn Costa i Llobera, el Parc del Palau de Pedralbes o el del Guinardó– en llocs emblemàtics de lleure per a molts ciutadans i ciutadanes, i, per aquestes mateixes raons, en llocs de visita de moltes de les persones, cada cop més nombroses, que trien Barcelona per passar-hi les vacances.

El planejament d'una actuació d'aquestes característiques no és senzill, sobretot si el que es pretén és rehabilitar uns parcs amb criteris del segle XXI, o sigui, des d'una perspectiva que incorpori aspectes que van molt més enllà de l'estètica i l'ornamentació jardineria. En un temps en què la durabilitat –la sostenibilitat– és un paràmetre que, tot i que tímidament, comença a guanyar terreny davant del malbaratament de recursos, els materials a utilitzar i els consums d'aigua i energia són aspectes que han de definir com es rehabilitaran aquests parcs. Una altra qüestió per incorporar és la de l'accessibilitat, perquè un espai públic no ho és del tot fins que no hi pot accedir tothom, amb independència de les capacitats de cadascú.

Quant a la vegetació, en aquests onze parcs, s'hi faran noves plantacions; moltes. Aquest és un gran repte, perquè una bona part de la jardineria d'aquests espais, per la seva antiguitat, té més a veure amb els jardins centreeuropeus que no pas amb la realitat climàtica de la ciutat, un aspecte encara força arrelat a la imatge que molta gent té dels parcs i jardins urbans. L'objectiu d'aquestes plantacions és que contribueixin a augmentar la biodiversitat de Barcelona i a configurar uns espais verds públics coherents amb el lloc geogràfic on vivim: la conca del Mediterrani.

Què més cal a l'hora de planejar aquestes importants rehabilitacions perquè siguin un èxit? Doncs la complicitat i la responsabilitat dels ciutadans i ciutadanes. I és que, ben mirat, les possibilitats de disposar d'uns millors parcs i jardins són directament proporcionals al grau de civisme dels que en gaudiran. Tan senzill com això. ■

Jordi Campillo
director gerent de Parcs i Jardins

Jugar per convidaure i compartir

Les àrees de joc infantil són un dels espais públics de les ciutats on cal esmerçar més esforços per garantir-ne la seguretat i l'accessibilitat i per aconseguir que compleixin la seva funció educativa. És per aquest motiu que s'ha elaborat un projecte per millorar aquestes instal·lacions perquè siguin més accessibles i integradores.

A dalt, Imma Mayol va presidir la presentació de les noves àrees de joc infantil. A baix a la dreta, joc d'aigua amb rampes d'accés al Parc Joan Brossa

La necessitat de jugar a l'aire lliure i d'estar en contacte amb la natura fa que l'ús dels espais verds públics sigui cada vegada més freqüent. Amb tot, la multiplicitat d'activitats que han d'absorbir aquests espais ha fet necessari ordenar les activitats de joc en llocs especialitzats i segurs per als nens i nenes. Les àrees de joc infantil estan, doncs, evolucionant i s'estan transformant en funció de les necessitats d'ús, de l'edat dels usuaris i de les normes de seguretat existents (UNE-EN 1176 i 1177). En el marc d'aquest procés, destaca la millora dels aspectes d'accessibilitat i la creació de noves àrees, més integradores i que ofereixin aspectes lúdics adequats i interessants per a tots els usuaris potencials sense excepció, independentment de les seves capacitats.

Per aconseguir aquest objectiu s'ha elaborat un projecte d'investigació en què han participat l'Àrea de Projectes i Obres de Parcs i Jardins i l'Institut Municipal de Disminuïts de l'Ajuntament de Barcelona. També hi han col·laborat l'Institut Guttmann, el Centre de Recursos Joan Amades, la Fun-

dació Privada Auxilia Barcelona, el Centre de Recursos Aspace i el Centre de Recursos Educatius per a Deficients Auditius de Catalunya (CREDAC).

LES NOVES ÀREES

Barcelona disposa actualment de 647 espais públics dedicats al joc infantil, situats en parcs, jardins i places de la ciutat. La previsió és que, en els pròxims dos anys, la creació d'àrees de joc infantil inclogui la construcció de deu de noves dissenyades seguint criteris d'accessibilitat i integració de tots els petits usuaris i usuàries. La primera àrea pilot estarà situada al Parc de la Ciutadella (Ciutat Vella) i es començarà a construir la tardor vinent. Un cop assajat i comprovat el bon funcionament d'aquesta àrea per part dels diferents usuaris, el 2006 s'iniciarà la construcció d'àrees de joc infantil semblants als Jardins de Moragues (Sarrià-Sant Gervasi), a la pl. Puigvert (Gràcia), a la pl. Pallach (Horta-Guinardó), al Parc de Can Dragó (Nou Barris), al Parc de Joan Miró (Eixample), als Jardins de Can Mantega (Sants-Montjuïc), als jardins de Sant Joan de Déu (les Corts), al Parc Pegaso (Sant Andreu) i al Parc de Sant Martí (Sant Martí).

Aquestes àrees de joc infantil estaran allunyades o ben protegides de la circulació

En els pròxims dos anys es crearan deu àrees de joc infantil més accessibles i integradores

Tots els elements de joc hauran de complir les normes UNE-EN 1176 i disposar d'una certificació de control reconeguda. Els jocs es distribuïran a dins de l'espai tenint en compte la necessitat de potenciar l'experimentació i la relació entre els nens i nenes, i se seleccionaran els que ofereixin més possibilitats d'ús respecte a les diferents capacitats. Els jocs hauran de produir sensacions, aportar seguretat, funcionar a diferents nivells segons la capacitat i afavorir que els nens i nenes manifestin la seva creativitat i que creixin en la sociabilitat sensibilitzant-los respecte a les destreses pròpies i a les dels seus companys de joc, de manera que la diferència sigui un fet normal i enriquidor. ■

Al costat, joc de manipulació amb una alçada adequada per a tot tipus d'usuaris. A baix, paviment dur per facilitar l'accessibilitat de les àrees de joc infantil

de vehicles, en llocs on no comparteixin espai amb zones de pas o d'accés a serveis i en terrenys plans, ja que els desnivells que hi pugui haver s'han de poder salvar sense complicacions amb rampes fàcilment accessibles. Totes tindran zones de descans per als acompanyants i per als mateixos usuaris, amb espais d'estacionament de cadires de rodes, i fonts, bancs, senyalització i lavabos accessibles quan sigui possible. La selecció de la localització d'aquestes àrees té en compte la proximitat a parades de transports públics accessibles, que hi hagi places d'aparcament reservades a la vora de l'àrea de joc i que el recorregut d'accés permeti arribar-hi a peu sense dificultats.

Barcelona disposa de 645 espais públics dedicats al joc infantil

La CowParade arriba a Barcelona

L'exposició de vaques urbanes a l'aire lliure més famosa del món arribarà l'1 de juny a Barcelona. Les peces, de mida natural, estan fetes amb fibra de vidre i polièster i són dissenyades i pintades per artistes. Des de l'inici de la CowParade, el 1998, a Zuric, s'han pintat més de 4.000 vaques arreu del món, i està previst que a Barcelona se'n pintin més de vuitanta. Els emplaçaments previstos són el Parc de la Barceloneta, el Parc de la Ciutadella, tres interiors d'illa de l'Eixample, el Parc de l'Estació del Nord, el Jardí de les Tres Xemeneies, el Parc de Joan Brossa, el Parc de Cervantes, els Jardins del Palau de Pedralbes, l'av. Pau Casals, els Jardins de la Tama-

rita, els Jardins de la Vil·la Amèlia, els Jardins de la Vil·la Cecília, el Parc de la Creueta del Coll, els Jardins del Príncep de Girona, el Parc de les Aigües, el Parc Central de Nou Barris, el Parc de la Guineueta, el Parc de la Maquinista, el Parc de la Pegaso, el Front Litoral i el Parc de Diagonal Mar. ■

La Fundació “la Caixa” finança els horts urbans

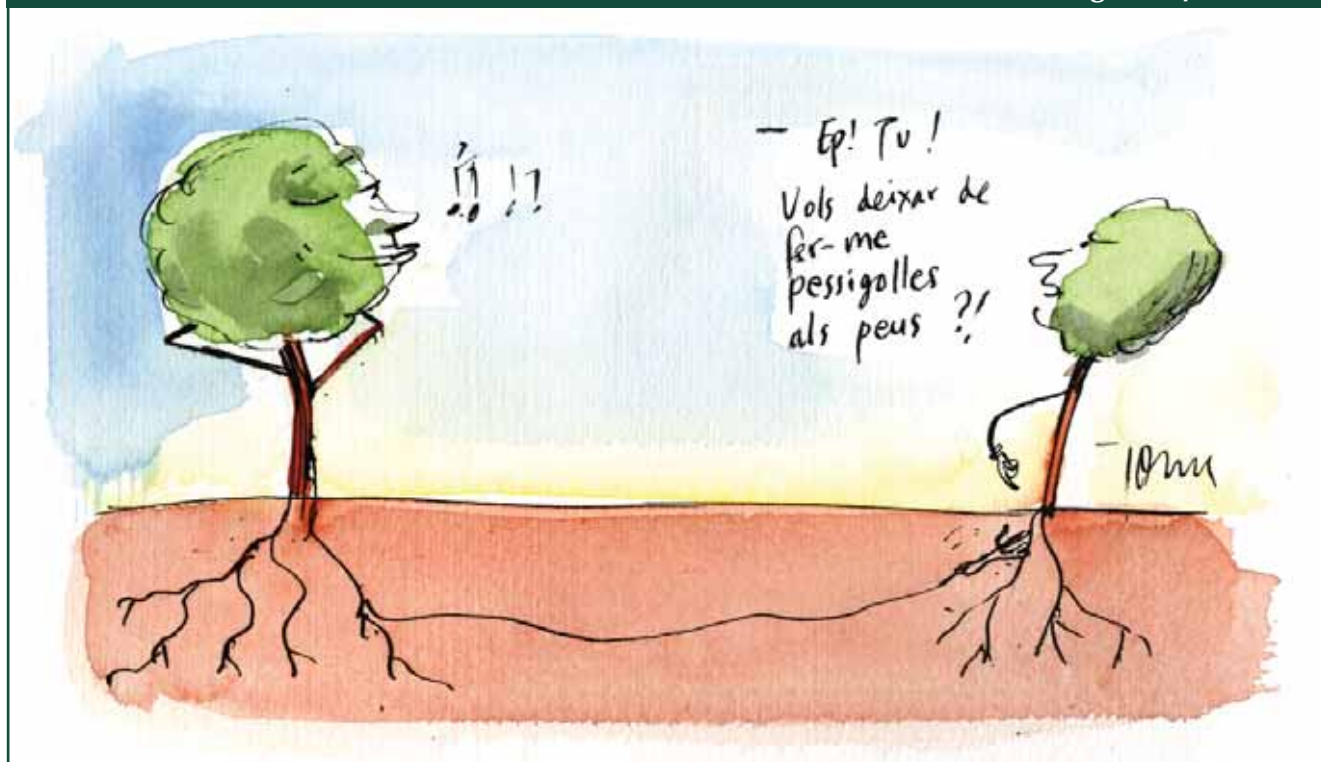
Un dels aspectes més rellevants del Projecte Horts Urbans de Barcelona, a part de l'ambiental, és la possibilitat que ofereix als jubilats i jubilades de conrear petites parcel·les a dins de la ciutat. Això els permet omplir el temps lliure amb una activitat que els repercuteix molt positivament, amb un canvi d'hàbits important per a la seva salut, tant pel que té d'activitat física com de contacte amb la natura.

És per aquest motiu que la Fundació “la Caixa” ha aportat a aquest projecte 24.000 €, que seran destinats al finançament dels horts urbans durant el 2005. L'aportació l'ha fet l'àmbit dedicat a la gent gran d'aquesta fundació.

El Projecte Horts Urbans, iniciat per Parcs i Jardins el 1998, té un precedent a Gràcia, on, el 1985, el districte va cedir petites parcel·les de conreu a gent gran al Parc Güell. Actualment, Barcelona disposa de 169 parcel·les, distribuïdes en cinc horts instal·lats per Parcs i Jardins a Can Mestres (Sants-Montjuïc), la Font del Bacallà (Can Soler, Horta-Guinardó), els horts de Turull (Gràcia), el Parc de la Trinitat (Sant Andreu) i Can Cadena (Sant Martí), i un sisè hort, l'Hort de l'Avi, que depèn del Districte de Gràcia. ■

JULIVERT MEU

Pessigolles per Joma

Benvinguda, primavera!

Aquest mes d'abril, Barcelona ha donat la benvinguda a la primavera amb dues festes: una d'adreçada als escolars, el dia 6, que va tenir com a marc deu parcs de la ciutat, i l'altra per a tota la ciutadania, el dia 17, al Parc de la Ciutadella. Aquest any, els espais que han acollit la Festa de la Primavera Escolar han estat els parcs de Carles I, de l'Espanya Industrial, Güell, de les Aigües, Central de Nou Barris i de Sant Martí, la pl. de la Sagrada Família i els jardins de Massana i de Josep Goday i Casals. L'acte central d'aquesta festa es va celebrar al Turó Park i hi van assistir la tercera tinenta d'alcalde i presidenta de Parcs i Jardins, Imma Mayol, i la regidora del Districte de Sarrià-Sant Gervasi, Katy Carreras.

Aquest any, la festa dedicada a les escoles ha estat vinculada a la celebració de l'Any del Llibre i la Lectura. Per això es va triar com a lema *Un llibre ens obre la porta del jardí*. Amb el llibre de Mercè Rodoreda *Jardí vora el mar* com a guia, els escolars han anat descobrint les feines del jardiner per tenir cura d'un jardí al llarg de l'any. Com que el principal objectiu de la festa és l'educació ambiental, el mes de març, Parcs i Jardins va posar a disposició de les escoles un material didàctic en què s'expliquen de manera molt gràfica les tasques pròpies de la jardineria, així com les característiques dels parcs on es va celebrar la festa i de les espècies que van plantar els gairebé 4.000 escolars que hi van participar. Els nens i nenes van ser obsequiats amb plantes i amb gorres que portaven el lema de la festa, en la qual aquest any s'ha disposat de la col·laboració de les firmes Veri i Nestlé.

GUARNIR LA CIUTAT

Un parell de setmanes abans de la celebració de la Festa de la Primavera Ciutadana al Parc de la Ciutadella, Parcs i Jardins va enviar als ciutadans i ciutadanes, a través de la revista *Barcelona Informació*, més de 600.000 díptics amb llavors, amb l'objectiu que tothom pugui ornamentar finestres i balcons. Aquest any, les espècies triades han estat la rosa mística (*Zinnia elegans*), *Cosmos bipinnatus* i *Lavatera sp.* Així mateix, es van repartir 150.000 plantes i punts de llibre que convidaven a la festa. Els llocs de repartiment van ser, els dies 14 i 15, les

setanta-tres botigues del Gremi de Floristes de Barcelona; els dies 15 i 16, la plaça de la Catedral, i el dia 16, vint-i-dos mercats municipals.

El dia 17, els assistents a la celebració ciutadana van tenir l'oportunitat de fer de jardineros per un dia i de participar en tallers lúdics, de jardineria i d'educació ambiental. Durant la festa, a la qual van assistir l'alcalde, Joan Clos, i la tercera tinenta d'alcalde, Imma Mayol, va actuar un grup de cercavila, es van repartir globus i plantes i es van inaugurar les noves instal·lacions de la ludoteca de la Ciutadella, un cop acabats els treballs de millora que s'hi han fet. ■

Els nens i nenes van ser obsequiats amb plantes i gorres

Els escolars van fer noves plantacions als parcs

Concurs Internacional de Roses Noves de Barcelona: un repàs al palmarès

La finalitat fonamental dels concursos de roses és donar a conèixer quines són les noves varietats que han creat els roseristes. Es tracta d'un aparador de novetats exclusives en què es trien les millors. El concurs de Barcelona, que aquest any se celebrarà el 12 i 13 de maig, comença a ser present en els mitjans especialitzats, i això ha permès que la ciutat i el seu roserar s'hagin anat consolidant en el món de la roserística i dels espais verds. Això es fa patent tant per la qualitat i el nombre dels rosers presentats a concurs com pels obtentors, els jutges i, sobretot, el creixent nombre de visitants del Roserar de Cervantes.

Els rosers que concuren a Barcelona, a més de ser fruit d'una nova obtenció, no han d'haver estat comercialitzats

1. 'Honey Perfume', de Jackson & Perkins
2. 'Apricot Ice', de Dickson Roses
3. Jacdoon, de Jackson & Perkins
4. 'Peter Cottrell', de Harkness

A l'hora d'analitzar les característiques dels rosers presentats fins ara al concurs de Barcelona i la tendència de les varietats guanyadores s'han de tenir presents els requeriments per participar-hi. És condició indispensable que els rosers, a més de ser fruit d'una nova obtenció, no hagin estat mai comercialitzats. Així, és normal que les roses no tinguin un nom que les identifiqui més enllà del varietal, que inclou les inicials de l'obtentor i uns sufixos alfabètics o numèrics que serveixen com a identitat hortícola, anònima fins al final del concurs. Algunes roses, generalment les que els obtentors pensen comercialitzar després dels concursos, tenen un nom més, el del cultivar, amb què s'identificaran en el futur.

En general, a l'hora de valorar els rosers presentats al concurs de Barcelona, el jurat està tornant a donar molta importància al perfum i als matisos de color, variables segons la maduresa de la flor. Altres aspectes que es valoren són la vigorositat, el refloriment, la resistència sanitària i el fet de ser plantes formalment equilibrades. També es destaca, en molts casos, l'aspecte de rosa antiga. En particular, és remarcable l'originalitat floral, en forma i tonalitat, que han

presentat els diferents rosers enfiladissos concursants.

Quant als rosers guardonats, si fem un rànquing per colors, el primer lloc és per a les varietats de tonalitat groguenca i daurada, amb setze premis, seguides, amb onze premis, per les varietats de flors rosades i violàcies. Les roses vermelles només han estat guardonades quatre vegades, i les blanques, una de sola. Pel que fa als països participants, hi ha un empat de guanyadors entre França i el Regne Unit, amb deu premis cadascun, seguits, a poca distància, pels Estats Units, amb nou premis, en aquest cas d'un sol productor, Jackson & Perkins. Els segueixen Alemanya, amb dos premis, i Bèlgica i Itàlia, amb un premi per a cada país.

ROSERS VETERANS

Entre les roses guanyadores en la primera edició del concurs de Barcelona, l'any 2001, es poden destacar tres varietats que ja són als catàlegs: 'Apricot Ice', 'André Le Nôtre' i 'Honey Perfume'. En el primer cas, es tracta del premi al roser més vigorós, creat per Dickson Roses, d'Irlanda del Nord, i presentat amb el nom varietal *Dicyeti*. Es va començar a comercialitzar el 2002 amb el

5. *Harflow*, de *Harkness*
 6. *'Golden Zest'*, de
Jackson & Perkins
 7. *'Golden Zest'*, de
Jackson & Perkins,
(roser sencer)
 8. *BAR 5205*, de *Bari*

nom d'‘Apricot Ice’, en honor al color albercoc dels pètals. Aquest roser té qualitats com a arbust per a parterre: homogeneïtat, no gaire alçada, llarg període de floració, gran vigoria i perfum intens i estable; unes qualitats que queden confirmades per dues medalles d'or a París i a Baden-Baden, a més del certificat de mèrit de la Royal National Rose Society del Regne Unit (vegeu www.dickson-roses.co.uk/page6.html).

Pel que fa a ‘André Le Nôtre’, es tracta d'una rosa obtinguda per la prestigiosa firma francesa Meilland que es va presentar al concurs de Barcelona amb el nom varietal *Meicceppus* i que va guanyar el Premi Amics de Toddi a la varietat amb una millor fragància i novetat. Aquesta rosa també ha estat guardonada a Roma, Ginebra i Monza. És una flor plena, de color rosa suau, amb aparença de rosa antiga, però amb les qualitats de les varietats modernes, a les quals pertany: resistent a les malures, rústica en el conreu, adequada per a parterres i exquisidament perfumada. A aquesta rosa se li ha donat el nom del creador dels jardins de Versailles (vegeu www.meillandrichardier.com).

Finalment, ‘Honey Perfume’, presentada pels obtentors nord-americans Jackson & Perkins amb el nom varietal de *Jacarque*, va ser la guanyadora del primer premi i està sent una varietat amb molt èxit, ja que també ha estat guardonada amb la medalla de plata en el concurs de Gènova i nominada per l'AARS (Associació de Cultivadors de Roses dels Estats Units) com a floribunda del 2004, any en què se'n va iniciar la comercialització. És un roser de fullam molt espès i florífer, amb flors de tons groc albercoc, resistent a plagues i malures (vegeu www.jacksonandperkins.com).

DEL 2002 AL 2004

En el concurs de l'any 2002, l'obtentor del Regne Unit Harkness va guanyar tres premis, dos amb el roser *Harentente*, al qual

s'ha donat el nom de ‘Peter Cottrell’, que va aconseguir el Premi Mediterrani i el corresponent a la segona millor puntuació. Els altres dos premis, el Sant Jordi a la millor flor i el dels Amics dels Jardins a la millor estètica, van ser per a la varietat *Harflow* o ‘Easy Going’, que, malgrat presentar força qualitats, encara no ha tingut ocasió d'aparèixer en el mercat.

Ja és als catàlegs la varietat obtinguda a Califòrnia per Jackson & Perkins *Jacbelgo* o ‘Golden Zest’, guanyadora, l'any 2003, del Premi al Millor Roser Paisatgístic i del de la Gent Gran. Aquesta flor, també de color albercoc, té un perfum allimonat de gran delicadesa. L'obtentor l'aconsella com un roser per regalar en celebracions de cinquantenari, pel seu color daurat.

De l'edició del 2004, en destacaríem la varietat *BAR 5205*, obtinguda pel roserista italià Bari, que va guanyar el premi al millor roser enfiladís. La flor d'aquest roser és senzilla, de pètals ondulats, amb un color rosa fort a l'exterior, que s'aclareix a la base. A diferència de les varietats anteriors, aquesta encara no es comercialitza, ja que no ha transcorregut prou temps. Aquest roser també ha estat guardonat en el concurs de Monza, en la categoria de Più Bella Rosa Italiana 2004, i en el concurs de Roma, on va ser mereixedor de la medalla d'or.

En els pròxims anys tindrem l'ocasió de veure aparèixer als catàlegs les varietats que han estat premiades últimament. Totes aquestes, així com la resta de guanyadores, es poden contemplar en uns parterres annexos a la zona de concurs del Roserar de Cervantes. Els haurem d'anar seguint la pista.

Per acostar més a tots els barcelonins el que es fa al seu roserar està previst que les varietats que hi han estat provades i premiades i que ja són al comerç s'estenguin per alguns dels parterres de la ciutat. Això contribuirà a escampar la bellesa de les roses i serà un estímul per als que es dediquen a crear-ne i cultivar-ne. ■

Les varietats de
 tonalitat
 groguenca i
 daurada, amb
 setze premis,
 han estat
 les més
 guardonades

El concurs de
 Barcelona
 comença a
 ser present
 en els mitjans
 especialitzats

Barcelona millora les àrees per a gossos

A finals del 2006, Barcelona disposarà de vint noves àrees per a gossos, algunes de nou emplaçament i d'altres situades a l'espai actualment existent per a aquests animals de companyia. Les primeres que s'han construït són les del Parc del Clot de la Mel, el carrer Josep Soldevila i el Pont de Vallcarca. El 2005 quedaran enllestides les noves àrees per a gossos del Parc de la Ciutadella, Padilla/Diagonal, Jardins de Màlaga, carrer Bosch i Gimpera, Jardins d'Hiroshima i Parc Central de Nou Barris. El 2006 es construiran les àrees del Parc de Sant Pau del Camp, Jardins de Montserrat, carrer del Foc, plaça Bacardí, passatge de Cal Xinxo, Parc de les Aigües de Montcada i Parc de Sant Martí, i tres més per decidir, a Sarrià-Sant Gervasi, Gràcia i Nou Barris.

Aquestes noves àrees per a gossos estan especialment dissenyades per facilitar-ne el manteniment, amb un terra més permeable que garanteix un bon drenatge i amb serveis específics per a la higiene de l'espai: aspersors programats per regar el paviment, expenedors de bosses per recollir els excrements i papereres de material no oxidable amb tapa per dipositar-hi les bosses. Els propietaris dels animals tindran, per tant, un paper molt important en el manteniment del bon estat de l'àrea. Aquestes espais seran més amplis que els actuals, ja que ocuparan un mínim de 400 m², i estaran clarament delimitats per una tanca de 80 cm d'alçada, també de material no oxidable. ■

La ciutat comptarà amb vint noves àrees de grans dimensions

L'ECOSEMÀFOR ● ● ●

PROPIETARIS POC RESPONSABLES

Al Turó Park s'han hagut de replantar una bona part dels parterres d'heura. La causa: el mal ús que se'n fa sistemàticament. Un problema del qual són els principals responsables els propietaris de gossos que els deixen passejar deslligats per damunt dels parterres. Aquest poc sentit cívics ha costat a tots plegats al voltant de 1.600 €. Malaguanyats diners, perquè s'han hagut d'invertir per arreglar verd fet malbé per accions incíviques.

RECERCA SOSTENIBLE

La UE ha iniciat el projecte A-Cute-Tox, destinat a la substitució progressiva dels animals per a ús experimental als laboratoris. Hi participen, per part de la Universitat de Barcelona, el Parc Científic i la Facultat de Farmàcia. L'objectiu del projecte és predir la toxicitat que els nous fàrmacs, cosmètics i substàncies químiques en general poden tenir per a les persones i els animals mitjançant noves metodologies i estratègies *in vitro*.

CIUTATS PELS BOSCOS

WWF/Adena ha atorgat als ajuntaments de Sant Boi, el Prat de Llobregat i Barcelona, pioners a Espanya en la compra de fusta certificada, el diploma de la campanya Ciutats pels Boscos. Aquesta és una iniciativa engegada per Adena amb l'objectiu d'aconseguir el compromís de les administracions locals en la lluita contra les tals il·legals mitjançant el consum responsable dels productes forestals.

Parcs i Jardins rehabilitarà onze parcs

La tardor vinent començaran al Parc de la Ciutadella els treballs de rehabilitació integral que s'ha previst fer en onze parcs de Barcelona, dins d'un programa que es desenvoluparà fins al 2007 i al qual es destinaran 16 milions d'euros. Aquest programa es completarà amb el Pla de Manteniment Integral de l'Espai Públic 2004-07, amb un pressupost de 5,6 milions d'euros, que es destinaran a la millora de les infraestructures de 26 parcs. Les rehabilitacions integrals proposades afectaran 75,11 hectàrees, xifra que representa el 8,63% del total de la superfície conservada per Parcs i Jardins. D'altra banda, pel que fa al Pla de Manteniment Integral de l'Espai Públic, les obres afectaran 108,03 hectàrees d'espais verds. En total, doncs, durant el present mandat municipal s'actuarà en 37 parcs de la ciutat.

CRITERIS DE REHABILITACIÓ

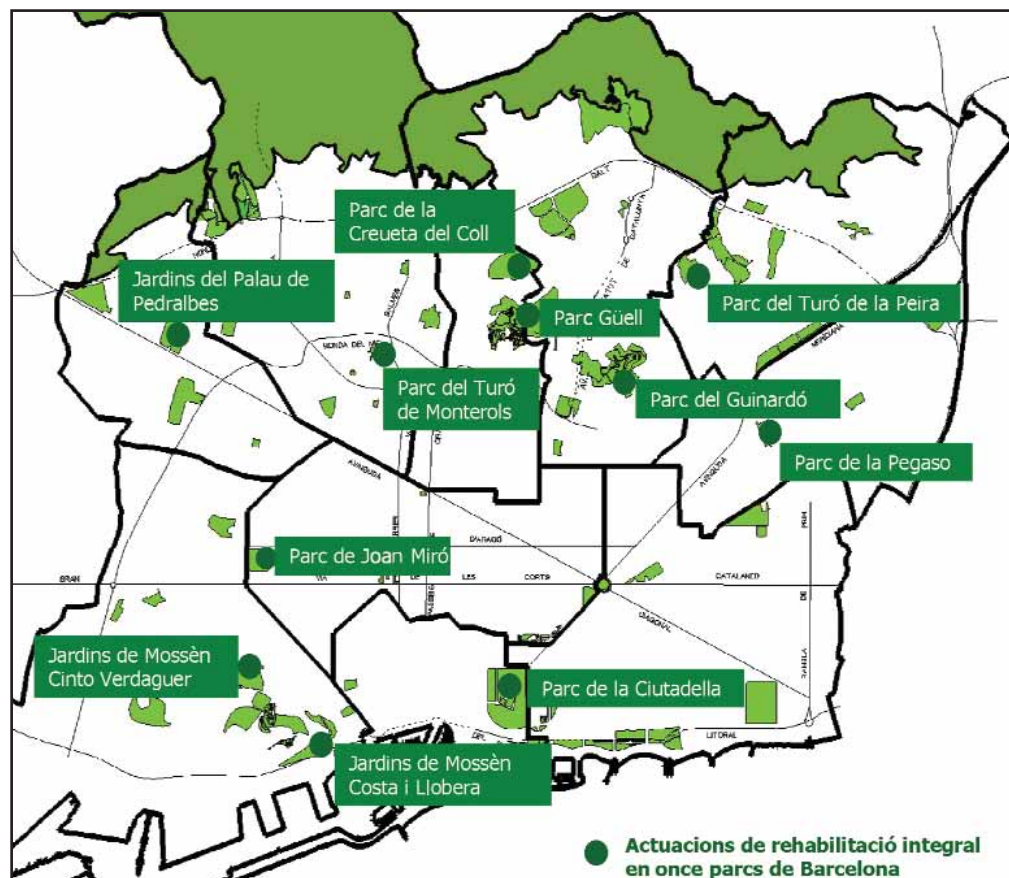
Els projectes de rehabilitació integral han tingut en compte les necessitats que es deriven de l'ús in-

tensiu de la majoria dels parcs on s'actuarà i preveuen millores en les àrees de joc infantil, en les àrees d'esbarjo per a gossos i, en alguns casos, en les àrees de botxes, o la inclusió de taules de ping-pong. Les reformes també inclouen el mobiliari urbà i l'enllumenat, i s'ha previst una nova senyalització dissenyada en funció de la supressió de les barreres arquitectòniques de comunicació.

La intervenció en la xarxa de reg permetrà aconseguir un bon manteniment dels recursos vegetals controlant o fins i tot reduint el consum d'aigua. La millora de la qualitat del verd i l'augment de la biomassa comportaran importants replantacions als onze parcs, d'entre 50 i 100 arbres, fetes amb espècies autòctones o ben adaptades al clima de la ciutat. També s'ha d'esmentar que aquesta actuació en onze parcs inclou un procés informatiu que mira d'introduir en els projectes, sempre que sigui possible, les observacions dels ciutadans i ciutadanes.

MILLORES ESTRUCTURALS

Consistiran en la substitució de clavagueres, la renovació dels punts de llum i del mobiliari, el condicionament de camins, murs i paviments, la millora de les àrees de joc i de les de gossos, la instal·lació d'embornals nous i la reparació o instal·lació nova del sistema de reg, i es faran en 26 espais verds: Parc de l'Estació del Nord, Jardins de Montserrat, Mirador del Poble-sec, Jardins de la Mediterrània, Jardins de Ca l'Alena, Roserar de Cervantes, Font dels Ocellets, Font del Racó, Parc del Putxet, Vil·la Amèlia, Vil·la Sicília, Jardins de Manel Blancafort, Parc de l'avinguda de l'Estatut de Catalunya, Parc del Laberint, Parc de la Vall d'Hebron, Parc de J. M. Serra Martí, plaça de Sòller, Parc de la Guineueta, Parc del Pla de Fornells, Parc de la Trinitat, Parc de la Maquinista, plaça de l'Assemblea de Catalunya, Parc del Poblenou, Parc de Sant Martí, Parc del Clot i Parc del Port Olímpic. ■

El programa es desenvoluparà fins al 2007 i s'hi destinaran 16 milions d'euros

Les rehabilitacions integrals afectaran un total de 75,11 hectàrees

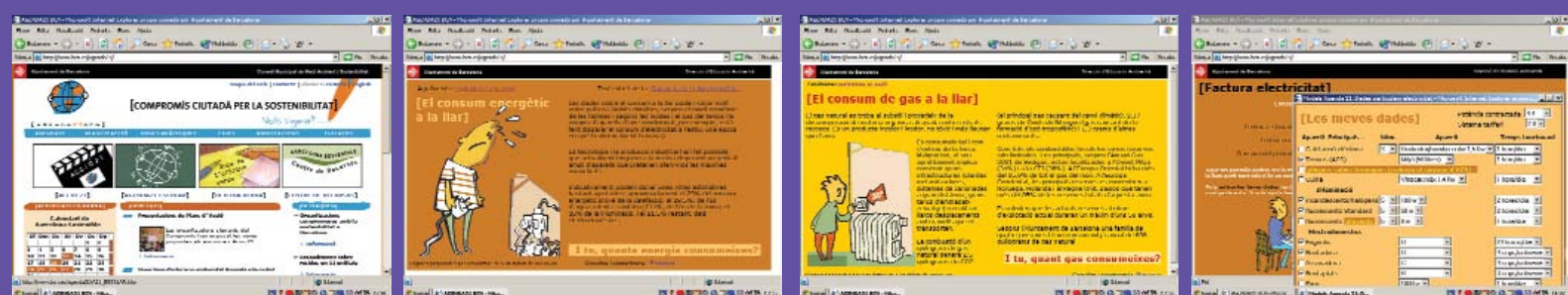
Un nou portal per a l'Acció 21

El web de l'Agenda 21 de Barcelona ha anat creixent i s'ha anat modificant a mesura que el procés evolucionava i que s'anaven creant recursos i documentació, s'actualitzaven dades o sorgien notícies d'interès. Aquesta dinàmica ha portat, al final, a remodelar completament el web per facilitar la navegació, i l'oportunitat s'ha aprofitat per fer canvis més de fons, sobre els quals feia temps que es reflexionava.

ÀMBITS DE L'A21

Una de les opcions més destacades de la nova pàgina principal és l'accés als quatre àmbits clau relacionats amb el desenvolupament de l'Agenda 21, quatre requadres amb imatges al·lusives a quatre àmbits bàsics per al desenvolupament de l'Agenda 21 de la ciutat: Acció 21, Agenda 21 Escolar, Oficina Verda i Centre de Recursos Barcelona Sostenible. Des dels requadres s'accedeix al lloc web d'aquests àmbits, cada un amb el seu disseny i la seva dinàmica pròpia.

El nou web és més interactiu i incorpora un calendari amb els actes sobre sostenibilitat a Barcelona

A més de dissenyar un nou portal que simplifica i agilitza l'accés a tota la informació de l'Agenda 21 de Barcelona, el nou web s'ha fet molt més interactiu i s'hi ha incorporat un calendari capaç de recollir i divulgar informació sobre tots els actes relacionats amb la sostenibilitat a Barcelona.

A la pàgina principal, www.bcn.es/agenda21, hi trobareu una invitació a signar el *Compromís ciutadà per la sostenibilitat*, ja sigui a títol personal o en nom d'una organització. Si cliquem sobre aquest apartat, obtindrem informació completa del document marc de l'Agenda 21 de Barcelona i detalls sobre com signar. Les persones individuals poden adherir-se al *Compromís* omplint un formulari directament al web, i les organitzacions hi trobaran les dades de contacte del secretari del Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat, al qual han d'adreçar-se.

SIMULADORS DE CONSUM DOMÈSTIC

Sota el títol *Per pensar-hi*, el web de l'Agenda 21 ofereix uns simuladors de consum domèstic d'aigua, electricitat i gas. Aquests simuladors ens permeten introduir les nostres dades de consum omplint uns formularis sobre el tipus d'habitatge, el nombre de persones que hi viuen, els aparells que utilitzem, els dispositius d'estalvi, els nostres hàbits, etc. A partir d'aquestes dades, el simulador elabora les factures detallades d'aigua, gas i electricitat. També fa estimacions de les emissions de diòxid de carboni a l'atmosfera corresponents al consum elèctric, ens informa sobre si tenim uns hàbits estalviadors o malbaratadors i ens proporciona informació i consells pràctics.

EL CALENDARI DE LA BARCELONA SOSTENIBLE

El 30 de novembre es va fer a l'Institut d'Educació Continuada de la Universitat Pompeu Fabra una sessió de treball oberta als signants del *Compromís*, en la qual es va presentar el nou web i el calendari d'activitats en xarxa. Un dels objectius principals de la sessió era practicar la introducció d'activitats en aquest calendari comú, explorar-ne les possibilitats i fer propostes de millora. Alguns dels suggeriments ja s'han posat en pràctica i els altres s'han classificat segons el grau de dificultat i s'estan estudiant.

L'àmbit *Acció 21* s'adreça principalment a les 212 entitats, empreses i institucions que des de l'any 2002 han signat el *Compromís ciutadà per la sostenibilitat* i conté informació i recursos útils per al desenvolupament del seu pla d'acció. L'àmbit *Agenda 21 Escolar* s'adreça als 149 centres d'ensenyament de Barcelona que estan fent la seva Agenda 21.

a les persones que vulguin aplicar criteris de sostenibilitat en la vida quotidiana com als centres d'ensenyament, les entitats, les empreses, els professionals i els estudiants.

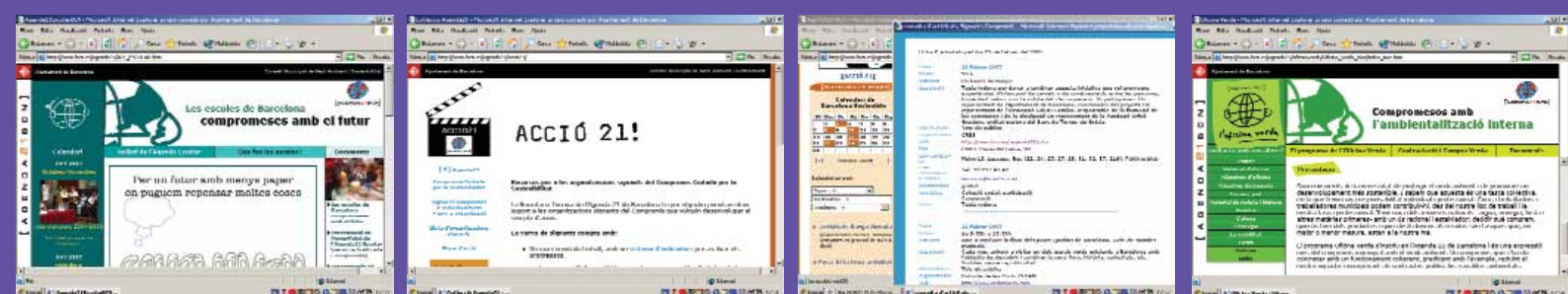
MENÚS I NOVETATS

Al web hi ha cinc menús dedicats a la informació bàsica de l'Agenda 21 (què és, com s'està desenvolupant, qui hi participa, com s'avalua); els plans d'acció de les organitzacions signants del *Compromís* (disponibles en format PDF); els exemples de bones pràctiques; les eines del web (documents, jocs); les publicacions (la majoria de les quals estan disponibles en format PDF), i els enllaços amb altres webs relacionats.

El cos principal de la pàgina es renova periòdicament, i està dedicat a l'actualitat de l'Agenda 21: notícies, noves publicacions, actes programats o ja celebrats i propostes de treball o reflexió. D'altra banda, els visitants del web poden consultar en un calendari les activitats relacionades amb la sostenibilitat que duen a terme les organitzacions signants del *Compromís ciutadà per la sostenibilitat*, com conferències, cursos, tallers o sortides. Cada organització té assignat un nom d'usuari i una clau d'accés per poder incorporar les seves activitats directament al calendari. Però per veure totes aquestes novetats, res més senzill que consultar el web de l'Agenda 21. ■

Marta Cuixart

Una de les opcions més destacades és l'accés als quatre àmbits clau relacionats amb el desenvolupament de l'A21

Inclou, entre d'altres, un calendari d'activitats, publicacions i informació sobre els projectes dels centres participants. L'àmbit *Oficina Verda* està dedicat a l'ambientaltització interna de l'Ajuntament de Barcelona, però pot ser útil per a qualsevol entitat o empresa que vulgui introduir criteris de "compra verda", ser més eficient en l'ús dels recursos o millorar la gestió dels residus.

Cada un d'aquests tres àmbits té el seu propi butlletí electrònic periòdic, disponible al web. Finalment, l'àmbit *Centre de Recursos Barcelona Sostenible* dona pas al web d'aquest centre. Hi trobareu informació sobre els serveis i activitats que ofereix, els continguts de l'exposició permanent del centre, notícies d'actualitat o un "test de sostenibilitat". El Centre de Recursos Barcelona Sostenible és punt de referència de l'Agenda 21 de Barcelona i està obert tant

zacions signants del *Compromís ciutadà per la sostenibilitat*, com conferències, cursos, tallers o sortides. Cada organització té assignat un nom d'usuari i una clau d'accés per poder incorporar les seves activitats directament al calendari. Però per veure totes aquestes novetats, res més senzill que consultar el web de l'Agenda 21. ■

SECRETARIA TÈCNICA:
CENTRE DE RECURSOS BARCELONA SOSTENIBLE
Nil Fabra, 20 08012 Barcelona
tel.: 93 237 47 43, fax: 93 237 08 94,
a. e.: recursos@mail.bcn.es
www.bcn.es/agenda21

A la pàgina principal hi ha una invitació a signar el *Compromís ciutadà per la sostenibilitat*

Joan Bernard-Younes
responsable del Bois de
Boulogne

**“El món de les roses
conté una riquesa
excepcional”**

Enginyera de l'Ajuntament de París, Joan Bernard-Younes gestiona l'espai verd més gran de la capital francesa, el Bois de Boulogne, on hi ha el Parc de Bagatelle, que Forestier va impulsar en la seva configuració actual ara fa cent anys. El parc, conegut per la bellesa i la varietat dels seus roserars, va néixer en un marc aristocràtic i, gràcies al Concurs Internacional de Roses Noves, projecta la seva distinció arreu del món.

Com es gestiona un parc tan gran com el Bois de Boulogne?

La ciutat de París té una escola per formar el seu cos d'enginyers des de fa uns cinquanta anys. Som uns professionals amb vocació per treballar en tots els serveis tècnics de la ciutat i per això rebem una formació generalista que ens permet afrontar diversos aspectes: urbanisme, vialitat, neteja i també parcs i jardins. És una forma global i multidisciplinària d'encarar els problemes urbans que ens dona molta versatilitat. Abans, jo era l'encarregada de la circulació d'automòbils al Bois de Boulogne i d'aquí vaig passar a gestionar tot el parc. Som un equip de 350 persones que ens hem d'ocupar de les zones forestals, els jardins, els edificis i les carreteres. És una tasca veritablement complexa i, alhora, molt interessant.

Quin és l'origen del Parc de Bagatelle?

És el resultat d'una aposta entre Maria Antonieta i el comte d'Artois, que era el germà de Lluís XVI. El comte havia adquirit els terrenys el 1775 i Maria Antonieta li va dir que no era capaç de construir-hi un petit castell per a una festa que tenia planejada per a unes setmanes després. El comte va acceptar el repte i va mobilitzar el seu enginy per tenir-lo acabat en 64 dies, i, a més, gastant-s'hi molt pocs diners; d'aquí ve el nom de Bagatelle, que vol dir cosa de poc valor.

Però *bagatelle*, en francès, té dos significats: un fa referència, efectivament, a les coses de poc valor, i l'altre, a l'amor físic. No s'identifica també amb el segon?

La veritat és que el castell estava destinat a ser un lloc per fer-hi festes i trobades amoroses. Cal tenir en compte que el parc urbà del Bois de Boulogne era en aquell temps un espai on molts membres de l'aristocràcia disposaven de llocs per veure's fora de la cort. Doncs bé, al voltant del petit castell es va construir un jardí anglès amb alguns elements arquitectònics xinesos que es va inaugurar el 1780. Aquestes propietats van ser del comte fins a la Revolució. Mentre que, al llarg del segle XIX, el Bois de Boulogne va ser objecte d'un tractament paisatgístic per convertir-lo en parc urbà, el Parc de Bagatelle va passar per diverses mans fins que la ciutat de París el va comprar, el 1905, al seu darrer propietari, Sir Henry Murray Scott.

I com es va convertir en un parc de roses?

Jean-Claude-Nicolas Forestier, aleshores conservador dels jardins de París, va voler que ho fos i per això es va posar en contacte amb Jules Gravereaux, que tenia un gran prestigi per haver creat el roserar d'Haye-les-Roses, a prop de la capital, amb més de 6.000 varietats. Així, doncs, Gravereaux es va convertir en el conseller científic de Forestier en aquest projecte i hi va aportar entre 1.200 i 1.500 rosers. Finalment, el parc es va obrir el 1907.

Les roses tenen un paper molt important en cultures d'arreu del món. Penso que aquesta universalitat és un component més del seu misteri i encant

De tota manera, es pot considerar que el 2005 és el centenari, si es pren com a referència l'any en què el parc passa a ser de la ciutat.

Efectivament, aquest any celebrem el centenari i, en aquest sentit, s'està preparant una gran exposició, aquí, a Bagatelle, sobre el tema dels boscos urbans, que incorporarà escultures del Brasil. Aquest toc brasiler no és per atzar, sinó que aquest és l'any del Brasil a França.

Hi haurà un altre centenari aviat, perquè el 1907 és l'any que va començar el Concurs Internacional de Roses Noves. Per què se'n diu "roses noves"?

La denominació "rosa nova" s'aplica a les creacions de roses enfiladisses que responen a certes exigències de resistència a la malaltia. La primera rosa que responia a aquests criteris va ser creada per Meilland l'any 1947 i porta el seu nom.

Quines roses es poden veure en el concurs?

Són roses que han estat especialment creades pels hibridadors per ser presentades al concurs i que mai s'han vist ni s'han comercialitzat abans. Els hibridadors treballen per aconseguir nous tipus de rosers i quan els tenen a punt els fan arribar a Bagatelle, però aquest no és un procés ràpid, perquè els rosers i les roses no es poden jutjar en un moment.

Com funciona tot el procés?

L'hibridador treballa en la seva creació i, un cop la té, ens la fa arribar. A partir d'aquest moment li posem un número –no pas un nom– i els nostres jardineros la planten. Després fem créixer aquests rosers durant un any i mig. Una comissió permanent d'experts, formada per trenta persones, en farà el seguiment, especialment a la primavera i a la tardor, per veure com evolucionen. La comissió valora els rosers en funció de cinc criteris: aspecte de la planta, resistència a les malalties, aspecte de la flor, abundància de la flor i perfum. De les seves valoracions, en sortirà una nota. Aleshores arriba el dia del concurs, el 16 de juny, i es reuneix un gran jurat que té molt en compte en la seva decisió el treball de la comissió al llarg

---

Els rosers i les roses no es poden jutjar en un moment

---

d'aquest temps. El jurat, evidentment, no veu tots els rosers, sinó una selecció dels millors, que són els que han aconseguit com a mínim un 6 o un 7 sobre 10. Finalment, d'aquesta tria, el jurat n'escull el primer i el segon premis, i també el tercer, anomenat del perfum, que està centrat en l'aroma de la rosa. Aquests serien els principals guardons, però també es lliuren diversos certificats.

Per les referències que tinc, sembla que hi ha molta passió per part dels participants en el concurs. Vostè, quina impressió en té?

Des de fora d'aquest àmbit pot costar de comprendre, però, quan s'hi entra i es viu de prop, es descobreix un món amb una riquesa excepcional i tota la història que hi ha

al darrere. Aleshores s'entén per què algú s'hi pot apassionar. No és només una feina, és una passió molt personal que forma part de la pròpia vida. També és veritat que no es pot treballar d'aquesta forma amb les roses sense tenir aquest sentiment tan especial. Al mateix temps, cal tenir un profund coneixement científic de les plantes per aconseguir les hibridacions

D'on vénen principalment els concursants?

En l'última edició hi van participar un total de 33 hibridadors, que representaven nou països. De França, en van venir 14; de Bèlgica, 4; de la Gran Bretanya, 3; dels Estats Units, 2, i la resta, amb un representant cadascun, provenien d'Alemanya, Dinamarca, els Països Baixos, Suïssa i també Espanya. Aquesta participació i la qualitat de les roses presentades el converteixen en un dels tres concursos més cèlebres d'Europa.

Per què les roses són apreciades a tot arreu?

És molt difícil de dir. La veritat és que aquí tenim una representació del món occidental, però les roses tenen un paper molt important en cultures d'arreu del món. Penso que aquesta universalitat és un component més del misteri i de l'encant de les roses.

Albert Punsola

Fer d'obtenir no és només una feina, és una passió molt personal

---

PARC DE LA CIUTADELLA →

Un dels màxims atractius d'aquest parc és el gran llac. Per mantenir la qualitat d'aquesta zona tan emblemàtica, Parcs i Jardins, simultàniament amb la renovació de l'aigua, feta per BCN Fonts, ha netejat la vegetació que ornamenta l'entorn del llac i la illeta que hi ha a dins.

← PLAÇA PAU VILA

En els 1.650 m² de parterres de gespa que hi ha en aquesta plaça, a la zona pròxima a la Facultat de Nàutica, s'han fet feines de neteja i re-encebat.

← PLAÇA CATALUNYA

Aquesta plaça és sovint l'escenari d'actes que apleguen milers de persones, i, per això, la vegetació que l'ornamenta necessita treballs periòdics de reposició de falles. Els últims que s'han fet han consistit en la plantació d'arbratge –pitòspors (*Pittosporum tobira*) i *Pyracantha angustifolia*– a la majoria de parterres.

PLAÇA GAUDÍ →

En aquesta plaça, una de les més grans del districte, s'ha fet una actuació de posada a punt que ha consistit en la poda dels arbusts, la poda d'aixecament de la capçada dels arbres i la neteja dels camins.

← PLAÇA DANTE →

Les dotze alzines (*Quercus ilex*) retallades de manera geomètrica que hi ha en aquesta plaça han estat objecte de treballs de poda de reducció, neteja i sanejament, que han permès millorar-ne la qualitat estètica.

NOVA PLANTACIÓ →

L'olivera (*Olea europaea*) és l'espècie arbòria mediterrània triada per recuperar mitjançant un nou enjardinament el parterre que hi ha a la confluència del c. de la Guàrdia Urbana amb l'av. Rius i Taulet.

TEATRE GREC

Els parterres amb rosers són un dels elements més destacats de l'ornamentació dels Jardins Amargós. Per reduir la gran quantitat d'hores que s'inverteixen per netejar-los de males herbes (al voltant de 2.200) i, per tant, optimitzar el rendiment dels recursos humans que s'hi destinen, s'ha col·locat en aquests parterres tela antigerminant i *mulch*.

← ROSER DE CERVANTES

Des de fa uns quants mesos, en aquest espai, s'hi estan fent els treballs necessaris perquè estigui a punt per a la celebració, el maig vinent, del Concurs Internacional de Roses Noves de Barcelona. Les últimes feines han consistit en la poda i l'adobat dels 3.000 rosers que hi ha plantats, el trasllat dels rosers que van competir l'any passat i la preparació del sòl on es plantaran els rosers que es presentaran al concurs del 2006.

JARDINS RUBIÓ I TUDURÍ →

L'última actuació que s'ha fet en aquests jardins ha estat la poda dels arbustos (*Pittosporum tobira* i *Nerium oleander*) i de 13 oliveres (*Olea europaea*).

NETEJA DE TALUSSOS

Aquesta feina de manteniment s'ha fet en els 3.000 m² de talussos que hi ha a la Ronda de Dalt entre la pl. Alfons Comín i la ctra. de l'Arrabassada.

← TURO PARK

A la zona central d'aquest parc s'han podat els arbustos i al voltant del *boulangrin* s'han retallat les abèlies (*Abelia floribunda*) i s'ha plantat *Ophiopogon jaburan*. A l'entrada s'han podat els grups de rosers, i el sòl de plantació s'ha netejat de males herbes, s'ha protegit amb geotèxtil i s'ha enriquit amb terra especial per a aquests arbustos. També s'ha hagut de fer una replantació d'heures (*Hedera helix*) en bastants parterres (4.000 unitats en total) a conseqüència del mal ús, i s'ha fet una poda d'aclarida i formació a 60 alzines (*Quercus ilex*).

PARC DE MONTEROLS →

S'han podat tots els arbustos per formar tanques vegetals –3.000 m a base de pitòspors (*Pittosporum tobira*), marfulls (*Viburnum tinus*) i baladres (*Nerium oleander*)–, cosa que ha permès millorar l'estètica del parc.

PLAÇA WAGNER

La zona d'arbustatge enjardinada amb pitòspors (*Pittosporum tobira*) i baladres (*Nerium oleander*) ha estat objecte de treballs de neteja, aclarida i desbrossament.

JARDÍ DE LA TELXONERA →

Els 1.000 m² de parterres situats al costat de les pistes de botxes estan ornamentats amb arbustos, als quals s'ha fet una poda de reducció. També s'han arreglat els bancs que estaven en mal estat.

← PLAÇA GAL·LA PLACÍDIA

Les últimes feines de posada a punt, fetes el mes passat, han consistit en la ressebra dels parterres de gespa i la plantació de grups d'arbustatge i de planta vivaç de les espècies *Fatsia japonica* i *Ophiopogon jaburan*.

PLAÇA GIBRALTAR

En aquesta plaça, s'hi han plantat arbustos i entapissants: *Abelia grandiflora* i heures (*Hedera helix*). L'actuació s'ha completat amb el desherbat i la neteja de tot l'espai verd.

← PARC DEL LABERINT D'HORTA

La gespa dels parterres i l'arbustatge que hi ha a l'entrada de l'edifici del parc s'han renovat totalment amb una actuació de sembra i de plantació de 200 *Hebe buxifolia*.

CARRER DE SANTA ROSALIA

S'han desbrossat 2.000 m² de vegetació forestal. L'objectiu d'aquesta actuació ha estat netejar un talús ruderal ple de matolls i sobretot d'esbarzers que havien crescut molt i havien començat a envair les voreres i a dificultar el pas dels vianants.

PARC DE LA VALL D'HEBRON →

Com cada hivern, s'han desbrossat de canyes (*Arundo donax*) els 3.000 m² de talussos d'aquest parc. Aquesta és una de les espècies que conformaven la vegetació de les rieres que hi havia als terrenys on es va construir el Parc de la Vall d'Hebron, i que es va conservar a l'hora de dissenyar-ne l'enjardinament. Les canyes s'assequen a la tardor; per tant, cal tallar-les a l'hivern perquè tornin a brotar a la primavera. D'altra banda, en un dels parterres s'han retirat les canyes i s'han plantat pitòspons (*Pittosporum tobira*). L'objectiu és saber quin resultat dóna aquesta espècie arbustiva en aquests terrenys, de cara a una futura utilització per enjardinar-los.

← CIUTAT MERIDIANA

En aquest barri s'han fet diverses actuacions de manteniment i millora del verd. A la pl. Roja, a l'av. Vallbona i als c. Rasos de Peguera, Agudes i Vallcivera s'han retallat els arbustos, s'ha fet una poda de formació dels arbres, s'han desbrossat els par-

terres i s'han netejat els escocells. Aquestes mateixes feines s'han fet als c. Agudes, Costabona i Oristà. A la pl. Roja s'han podat els rosers, i al c. Pedraforca s'han replantat les falles d'arbrat viari.

CONDICIONAMENT DEL VERD →

A causa de la seva proximitat als balcons s'ha hagut de fer una poda d'aclarida i rebaix en l'arbrat viari del pg. Valldaura, la rbla. del Caçador i els c. Guineueta i Gase-la. En aquesta zona també s'han desbrossat 2.500 m² de parterres. Als Jardins de la Constància s'ha retallat l'heura (*Hedera helix*) que delimita els parterres, i al pg. Valldaura s'han replantat els parterres enjardinats amb aquesta entapissant.

← PLAÇA ABAT ESCARRÉ

Amb l'objectiu de protegir i millorar la zona dedicada als jocs infantils, s'hi han plantat al voltant pitòspors (*Pittosporum tobira*).

PARC DE LA TRINITAT →

Les darreres feines de manteniment del parc han consistit en la retallada dels 3.000 m de tanca vegetal de xi-prer (*Cupressus sempervirens*).

PLANTACIÓ D'ARBRAT

Al barri del Bon Pastor s'han replantat les falles que hi ha hagut en els lledoners (*Celtis australis*) que conformen l'arbrat viari dels c. Sao Paulo, Ferran Junoy, Potosí i la Barcelonesa i del pg. de l'Havana.

← JARDINS DEL CLOT DE LA MEL

Amb l'objectiu de donar més vistositat a l'espai s'han retallat els 4.564 m² de tanques vegetals que l'enjardinen.

↓ PARC DEL CLOT

També per aconseguir un espai més vistós i amb més llum s'ha fet una poda d'aclarida dels pins (*Pinus pinea*) i de rebaix de l'ar-bustatge, format per *Lantana camara*, *Cotoneaster pannosus*, ba-ladres (*Nerium oleander*) i pitòspors (*Pittosporum tobira*). L'ac-tuació s'ha completat amb la retallada de l'heura (*Hedera helix*).

PARCS DEL LITORAL

Al Parc de la Nova Icària s'han podat 4.300 m² de parterres d'arbustos, i al Parc del Port Olímpic s'ha fet la mateixa feina en una superfície de 6.560 m². A l'av. Bogatell s'ha millorat el sis-tema de reg.

La Vall d'en Joan: de dipòsit controlat a espai agrícola

El dipòsit controlat de brossa domèstica de la Vall d'en Joan està situat a dins del Parc Natural del Garraf. Actualment, aquest dipòsit està en procés de clausura i des de fa un parell d'anys es treballa en la restauració paisatgística, que ha de permetre recuperar l'encant de la contrada.

Quan el massís del Garraf va obtenir la qualificació de parc, l'any 1986, el territori ja tenia algunes servituds importants. D'una banda, una sèrie d'impressionants esvorancs per extreure'n material calcari per a la construcció. De l'altra, l'ocupació d'unes 60 ha de terreny en una vall per col-

gar-la amb les deixalles domèstiques de la conurbació barcelonina.

La primera fase del procés de recuperació del dipòsit de brossa domèstica de la Vall d'en Joan ha consistit a segellar els residus abocats de manera que no puguin comportar impactes en el futur. A més, se n'està traient el biogàs que s'hi genera espontàniament i s'aprofita per fer electricitat.

Amb la intenció de retornar a l'espai un aspecte com més natural millor s'ha optat per configurar el territori com si es tractés d'un espai agrícola en una zona de forts pendents: una sèrie de terrasses graonades, connectades per camins de servei. Com que la ter-

ra que cobreix el material impermeabilitzant no és un sòl ben estructurat, s'hi han incorporat diverses plantes que ajuden a fixar el nitrogen i afavoreixen la maduració del terreny i la colonització de la vegetació autòctona a partir de les llavors dels vorals.

A les zones més planeres, en rectangles, s'hi han disposat gramínies. Als talussos, vegetació autòctona, com ara llentiscle, garric o farigola. Per delimitar els camins d'accés, i per fer la impressió d'una pantalla vegetal des dels accessos, s'han plantat pins joves i alzines. No es pot oblidar que la vegetació natural del Garraf és fruit de la combinació de diverses àre-

La restauració del dipòsit controlat ha obtingut els següents guardons: guanyador *ex aequo* del III Premi Europeu de l'Espai Públic Urbà; accésit en la segona edició dels Premis Ecomed-Fundació Fòrum Ambiental a la Ciutat Sostenible, i finalista en la 46a. edició dels Premis FAD d'Arquitectura i Interiorisme, en l'apartat d'espais exteriors.

es vegetals. Hi podem trobar plantes de clara influència africana, com el margalló, i plantes amb tot el caràcter mediterrani, com les alzines. Tot ple-gat combinat amb zones d'antics con-reus. I aquest és, precisament, l'aspec-te que tornarà a tenir l'espai que s'està restaurant. Per reforçar l'aspecte agro-pecuari del conjunt podem trobar al-gunes vaques pasturant pels camps. Ens ajuden també, evidentment, a disper-sar llavors i a adobar els camps.

L'antiga masia, Can Joan, s'ha restau-rat per acollir els grups de visitants que rep la instal·lació. A més, per poder te-nir una bona visió de conjunt s'han pre-parat dos miradors que permeten con-templar el paisatge restaurat, que en el futur quedarà completament integrat en l'entorn. Una intervenció de restaura-

ció important per retornar la natura-li-tat a un espai fortament alterat per l'ac-ció humana. ■

Albert Torras i Pérez
Secció d'Educació
Ambiental i Prevenció,
Entitat Metropolitana
de Serveis Hidràulics
i Tractament de Residus

Podeu obtenir més informació a l'a-dreça: www.ema-amb.com. Si esteu in-teressats a visitar el dipòsit, podeu aco-llir-vos al programa de visites guiades per a grups: tel.: 93 851 51 58.

Àrea metropolitana de Barcelona
Mancomunitat de municipis

PLANTACIONS

En camins

Pi blanc (*Pinus halepensis*) de 2 a 4 m d'alçada: 1.050
Alzina (*Quercus ilex*) de 8 a 16 cm de circumferència: 550

En talussos

99.700 plantes
Llentiscle (*Pistacia lentiscus*)
Garric (*Quercus coccifera*)
Aladern (*Rhamnus alaternus*)
Olivera (*Olea europaea*)
Aritjol (*Smilax aspera*)
Rosa (*Rosa canina*)
Vidiella (*Clematis flammula*)
Arçot (*Rhamnus lycioides*)
Farigola (*Thymus vulgaris*)
Romaní (*Rosmarinus officinalis*)
Lligabosc (*Lonicera implexa*)
Roldor (*Coriaria myrtifolia*)
Esbarzer (*Rubus ulmifolius*)
Heura (*Hedera helix*)
Marfull (*Viburnum tinus*)

En terrasses

71.139 plançons/7.139 m²
Dorycnium hirsutum
Coronilla valentina
Dorycnium pentaphyllum
Vicia cracca
Coronilla glauca
1.766 kg de llavor sembrada
Alfals (*Medicago sativa*)
Veça (*Vicia sativa*)
Trèvol (*Trifolium repens*)
Medicago lupulina
Lotus corniculatus

Hidrosembra en zones intersticials

4.297 kg/107.413 m²
Brachypodium phoenicoides
Brachypodium retusum
Ampelodesmos mauritanica
Aphyllantes monspeliensis
Carex helleriana
Rubus ulmifolius

Enfiladisses en murs verds

26.400 plançons
Lligabosc (*Lonicera implexa*)
Heura (*Hedera helix*)
Vidiella (*Clematis flammula*)

FITXA TÈCNICA

Superfície total del parc: 12.820 ha
Superfície del dipòsit controlat: 64 ha
Superfície restaurada: 20 ha
Inici de l'abocament: 1974
Declaració de parc natural: 1986
Clausura programada: 2006

Un dels principals objectius de la pròxima temporada de banys és seguir reduint el volum de residus

Les platges de Barcelona, un espai tranquil i proper

Des que, el març del 2004, va entrar en funcionament el Programa de Gestió Integral del Litoral de Barcelona, elaborat per Parcs i Jardins, s'han anat revisant els aspectes relacionats amb l'organització i gestió de les platges. Els estudis fets han permès, entre altres coses, saber millor les activitats que s'hi desenvolupen i els residus que aquestes activitats generen, així com el perfil dels usuaris i els seus hàbits de consum.

L'estiu passat, les platges de Barcelona van ser objecte de tres estudis: l'anàlisi de les deixalles i el consum

fet; l'ocupació i el comptatge de la tipologia d'usuaris, i l'avaluació periòdica de l'activitat. La conclusió més important és la necessitat d'actuar a favor de la disminució de residus, i els envasos són els que ocupen un lloc preeminent. També s'ha posat de manifest que els banyistes fan servir de la mateixa manera les papereres de selecció de residus i les de rebuig, sense fer gaires distincions a l'hora d'usar-les.

Quant a l'ocupació, es confirma la tendència a l'alça de la utilització de les platges en la franja de tarda i nit, i no es percep un percentatge especialment alt d'usuaris estrangers. L'avaluació de les activitats ha facilitat un major control de totes les concessions i infraestructures i una informació més immediata dels serveis fets pels diferents agents que hi intervenen.

ELS RESIDUS

De l'estudi sobre els residus fet per la Universitat Autònoma de Barcelona, se'n desprèn que els envasos són, amb diferència, la fracció més abundant en volum (81,9%), seguida pel paper i el cartró (8,6%). La fracció orgànica i els voluminosos representen cadascun un 1,8% de les deixalles. En les papereres per a envasos instal·lades l'any passat a les platges, només s'hi va recollir un 4% més d'envasos que en les de rebuig. Per tant, en tots dos tipus de papereres, la gent hi va abocar tots els residus, sense discriminació.

La caracterització de la brossa recollida a la sorra ha permès determinar la quantitat, en pes i en volum, que correspon a un residu especialment contaminant: les burilles

---

Els envasos són
la fracció de
residu més
abundant

---

dels cigarrets. La temporada 2004 es van recollir a les platges de Barcelona més de 10,5 milions de burilles.

OCUPACIÓ I USOS

L'anàlisi feta per la Direcció d'Estudis i Avaluació de l'Ajuntament de Barcelona ha permès determinar que, els dies feiners, l'ocupació mitjana de les platges està entre les 17.000 i les 23.000 persones, i els festius,

entre les 31.000 i les 33.000. Per primera vegada s'ha fet una valoració de l'ocupació de les platges durant la franja de tarda i nit, a partir de les 19.00 h. En aquesta franja, la mitjana de persones en dies feiners s'ha situat entre les 3.100 i les 4.000, mentre que, els dies festius, la mitjana ha pujat fins a valors situats entre les 4.500 i les 5.500.

Pel que fa al perfil dels usuaris, el 76,1% resideixen a Barcelona; el 9%, a l'àrea me-

---

Quaranta
promotors
ambientals
fomentaran les
mesures de
reducció
de residus

La temporada
2004 es van
recollir més de
10,5 milions de
burilles

Els dies
laborables,
l'ocupació
mitjana de les
platges a l'estiu
està entre les
17.000 i les
23.000 persones

Els fullets
informatius
seran
substituïts per
falques emeses
per megafonia

tropolitana; el 7,8%, a la resta de Catalunya; el 3%, a la resta d'Espanya, i el 3,6%, a l'estranger. També s'ha d'assenyalar que el 55,7% d'usuaris són dones i que la franja d'edat més nombrosa és la que va dels 25 als 34 anys (35,4%), seguida dels joves de 18 a 24 (18,6%) i dels adults de 35 a 44 (16,9%).

El transport privat, amb el 44,4% d'usuaris, segueix sent el que més es fa servir a l'hora de desplaçar-se a les platges de Barcelona, ja sigui cotxe o moto. L'ús del transport públic és del 29,85%, i la bicicleta és el mitjà utilitzat per una mica més del 5% de persones. La Nova Mar Bella i Sant Sebastià són les platges on més gent es desplaça a peu.

Quant als usos, prendre el sol, banyar-se i passar una estona tranquil·la són els principals motius per anar a la platja. El que els enquestats van considerar més important per trobar-s'hi de gust és la netedat, sobretot de la sorra. A l'hora de fer una valoració global de les platges de Barcelona, la puntuació aconseguida és de 6,2 punts de

mitjana, amb aspectes especialment valorats, entre els quals destaquen la tranquil·litat i la proximitat.

TEMPORADA 2005

Dels estudis fets, se'n desprèn la necessitat d'aplicar mesures encaminades a sensibilitzar els usuaris per reduir la quantitat de residus a les platges. Per aconseguir-ho s'augmentarà el nombre de promotors ambientals fins a quaranta. Aquesta és una activitat informativa de sensibilització ambiental que es va iniciar l'any passat a les platges de Barcelona. Aquest any, a més a més, cada platja tindrà un estand informatiu. També es crearà el Centre de les Platges, dedicat a la divulgació ambiental, cultural i esportiva relacionada amb el litoral. Aquest centre

entrarà en funcionament cap a finals d'any i estarà situat a la Barceloneta, sota els porxos del Passeig Marítim.

En l'àmbit dels residus, s'eliminaran els de paper generats pels fullets informatius que Parcs i Jardins reparteix a les platges. Aquestes fullets seran substituïts per falques que s'emetràn per megafonia, amb una freqüència que permeti informar amb eficàcia sense provocar contaminació acústica. S'instal·larà un nou model més funcional de papereres per a envasos, i es continuaran regalant cendrers de plàstic per fer-los servir tota la temporada de banys, i fins i tot més d'una. Aquest any es fomentarà un ús més ampli d'aquests cendrers, ja que són útils per dipositar-hi restes de fruita seca, xiclets i qualsevol residu de poc volum. La previsió és repartir-ne uns 24.000. Com a complement d'aquests recursos, es continuaran fent les representacions teatrals de petit format iniciades l'estiu passat, que de manera divertida permeten difondre la necessitat de reduir els residus i mantenir les platges netes. ■

La petjada ecològica: de la qualitat ambiental a la sostenibilitat

David Pon Peñalba
ambientòleg,
cap de l'Àrea de
Sostenibilitat
de Minuartia,
Estudis Ambientals

No seria agosarat afirmar que els darrers decennis han aportat a moltes ciutats espanyoles una millora significativa de la qualitat ambiental general. Les polítiques ambientals sectorials s'han anat consolidant progressivament, afavorides per un marc normatiu comunitari cada vegada més exigent i, alhora, per una demanda de qualitat de l'entorn per part de la ciutadania. Sense menysprear la importància dels impactes ambientals encara no resolts, com són els associats a la mobilitat, s'identifiquen tendències clarament positives. La millora de la qualitat de l'aigua dels nostres rius i del nostre litoral, l'adequació de la gestió i el tractament dels residus, la dignificació dels espais verds o la disminució de la contaminació atmosfèrica d'origen industrial en són alguns dels exemples més emblemàtics. Resta molt camí per recórrer, però s'avança en la direcció de la qualitat. Aquesta tendència, però, ens ha portat a esdevenir comunitats més sostenibles? És el nostre model de producció i consum perdurable sense malmetre el capital natural per a les generacions futures? I, alhora, és aquest model extensible al conjunt dels habitants del planeta?

Davant d'aquesta incertesa, la petjada ecològica emergeix com un instrument conceptual especialment adequat, malgrat les limitacions metodològiques que encara pugui tenir. La petjada ecològica és un indicador que es defineix com l'àrea de territori ecològicament productiu (cultius, pastures, boscos o ecosistema aquàtic) necessària per produir els recursos utilitzats i per assimilar els residus produïts per una població –país, regió, ciutat o llar–, sigui on sigui allà on es trobi aquesta àrea. Ens permet, per tant, expressar d'una forma simple i sintètica l'impacte ambiental d'una població en un sol valor en termes de superfície requerida.

S'estima que un espanyol té una petjada ecològica anual de 4,8 hectàrees, mentre que la superfície biològicament productiva existent (biocapacitat) a Espanya correspondria a 1,6 hectàrees per habitant. Això és equiparable a dir que per satisfer el consum dels espanyols es requereix l'equivalent a tres vegades la superfície de l'estat espanyol. Si l'anàlisi la fem a nivell planetari, i repartim equitativament la biocapacitat del planeta entre

els seus habitants, cada ciutadà disposaria d'1,8 hectàrees. Això implica que, si tots els habitants del planeta consumíssim com els espanyols, serien necessaris com a mínim tres planetes.

L'existència d'aquest dèficit ecològic, com a diferència entre la petjada ecològica i la biocapacitat existent, ens dona una primera aproximació de com són d'insostenibles encara les nostres societats, malgrat que el miratge de la qualitat ambiental local en ocasions ens fa perdre la perspectiva de la insostenibilitat global.

La petjada ecològica i el dèficit ecològic espanyol ens mostren que consumim per sobre de les possibilitats dels sistemes ecològics de suport, fet que es reflecteix a nivell global en forma de sobreexplotació dels recursos naturals (boscos, recursos pesquers, sòls agrícoles), pèrdua de la biodiversitat o acumulació de gasos hivernacle a l'atmosfera. De forma complementària, el contrast entre les petjades ecològiques per habitant nord-americana (9,5), europea (5,1), llatinoamericana (3,1) o africana (1,2) ens dona una primera aproximació de la manca d'equitat existent en l'accés i l'ús dels recursos naturals entre els habitants del planeta.

Reduir la nostra petjada i el nostre dèficit ecològic és possible, i així ho han demostrat, en els darrers anys, alguns països europeus. Això requereix tant l'aplicació de polítiques públiques –eficiència i estalvi energètic, energies renovables, un model territorial i de mobilitat més sostenible o l'ecoproducció– com canvis d'hàbits personals en la nostra quotidianitat –l'ús del transport públic, la disminució del consum de carn, la compra de productes frescos i locals, el reciclatge o l'estalvi energètic a la llar–, que des d'aquest àmbit personal poden fer reduir fins a un terç la nostra petjada.

La petjada ens permet visualitzar l'impacte global de la nostra quotidianitat com a ciutadans, independentment que aquest es produeixi arreu del planeta i que en el nostre entorn vivencial puguem gaudir, paradoxalment, d'una alta qualitat ambiental. Només podem actuar a partir de la visualització i comprensió de la insostenibilitat del nostre model de consum, i aquesta hauria de ser la principal missió de la petjada ecològica. ■

Només podem actuar a partir de la comprensió de la insostenibilitat del nostre model de consum, i aquesta hauria de ser la principal missió de la petjada ecològica

Restauració dels Jardins de Miramar

A principis d'estiu està previst que tornin a obrir les portes els Jardins de Miramar, un cop acabats els treballs de restauració, iniciats el 2004. Aquests jardins, construïts durant la dècada dels anys 20, constitueixen, com a mirador a la muntanya de Montjuïc, un espai de privilegi entre la zona de l'Exposició i el mar.

Els Jardins de Miramar són un mirador privilegiat a la muntanya de Montjuïc

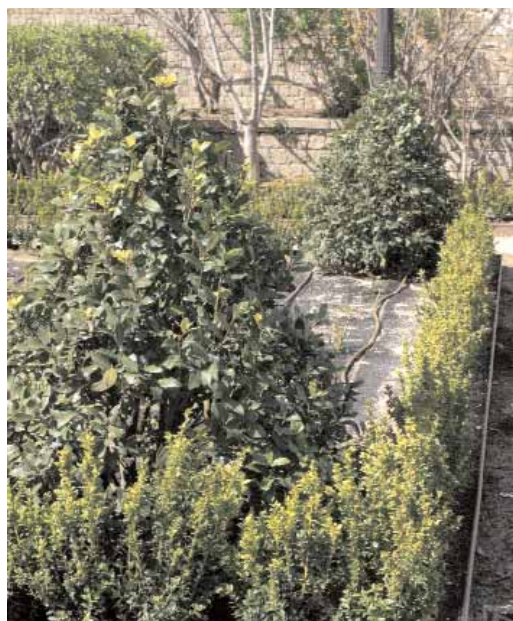
Aquests jardins formen part de la urbanització de Miramar, feta durant el primer terç del segle passat. A part de la urbanització i de les diferents terrasses, sostingudes per murs regulars de pedra de Montjuïc i baranes de forja, l'espai es configura a partir dels traçats marcats per la vegetació. Els jardins de Miramar pròpiament dits s'estructuren a partir de terrasses arbrades i plantades amb diferents tipus de parterres, on les espècies predominants són les pròpies de zones càlides.

El projecte que està a punt d'acabar ha inclòs tant la restauració dels jardins com la reordenació dels vials que l'envolten, que, amb l'obertura d'un nou túnel, s'han convertit en zona de vianants. Aquest canvi de vialitat ha permès donar més protagonisme als jardins ampliant-los, donant continuïtat a la rasant del paviment del jardí

amb la vorera i millorant l'accessibilitat.

S'ha mantingut el traçat original dels jardins i s'ha pogut ressituar la font central, prenent com a model una proposta de J. C. N. Forestier, gràcies a la conversió de tot l'espai en zona de vianants, que ha permès eliminar les voreres.

Els vials s'han pavimentat amb sauló compactat a la part central i amb sauló estabilitzat als laterals. La zona del mirador s'ha pavimentat amb lloses de pedra i s'ha recuperat la continuïtat del pendent. Pel que fa a la comunicació amb l'entorn, s'ha fet un nou tram d'escala per obrir el nivell superior al passeig i a l'entrada dels Jardins de Mossèn Costa i Llobera.

LA JARDINERIA

S'han conservat tots els arbres i arbustos existents del traçat original, llevat dels llores (*Laurus nobilis*) retallats i les vorades perimetrals de tuies (*Thuja orientalis*), molt envellits, que s'han renovat amb plantes de la mateixa espècie. També s'ha plantat de nou la vorada de pitòspors (*Pittosporum tobira*) que acompanya els parterres longitudinals, al peu dels murs. Pel que fa a les vorades regulars retallades que envoltaven els parterres, van desaparèixer fa més de trenta anys, i s'han substituït per vorades perimetrals de boix (*Buxus sempervirens*). Respecte als parterres, se n'ha renovat la vegetació seguint els criteris i els models originals (replantació de vorades perimetrals i plantació de vivaces i rosers a l'interior).

PLANTACIONS

Rosers enfiladissos	50
Rosers arbustius	400
Arbustos	130
Herbàcies	5.780
Boixos	5.400
Llorers cònics	24
Tuies i xiprers	150

Aquests jardins formen part de la urbanització de Miramar, feta durant els primer terç del segle passat

Pel que fa a infraestructures, s'ha instal·lat reg automatitzat i un circuit tancat per al funcionament de la font. També s'han renovat els bancs i les papereres i s'han restaurat els elements de pedra en mal estat: bancs, grans i balustres. Respecte a les escultures, a part de la restauració de les que encara hi havia als jardins, s'ha tornat a col·locar a la plaça central l'obra *Serenitat*, de J. M. Clarà, que s'havia traslladat al davant dels Jardins del Palauet Albéniz. ■

S'ha mantingut la vegetació arbustiva i arbòria i s'ha renovat la dels parterres seguint els models originals

D'on surten les plantes de la ciutat?

A l'avinguda Miramar, al Parc de Montjuïc, hi ha el Viver Tres Pins. Aquest és el viver municipal d'on surten les plantes que ornamenten els parcs i jardins de Barcelona. Tot un món que cal conèixer per entendre millor els vegetals i aprendre a estimar i respectar els espais verds.

Grup d'escolars visitant el Viver Tres Pins

Parcs i Jardins ha editat un material didàctic que facilita el seguiment de l'activitat

“D'on surten les plantes de la ciutat?” és una activitat d'educació ambiental que Parcs i Jardins posa a disposició de les escoles de Barcelona i que ha estat especialment dissenyada per als escolars dels cicles mitjà i superior d'Educació Primària i de primer i segon cicle d'ESO.

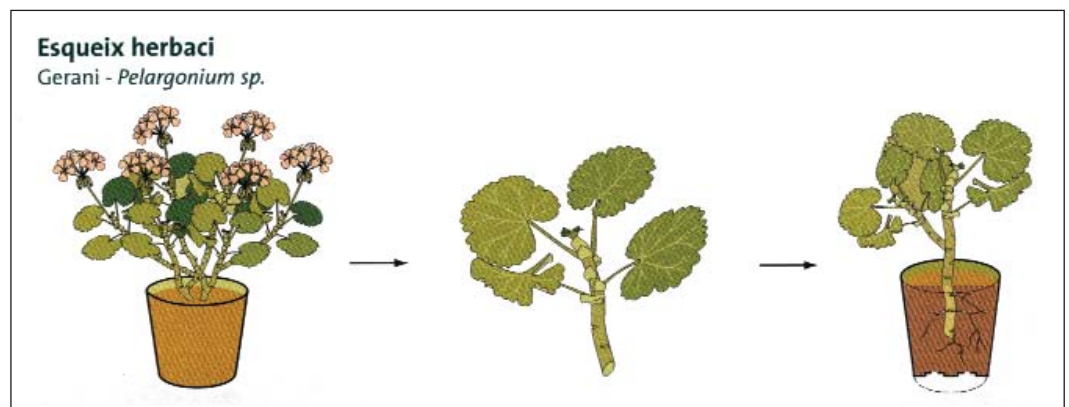
Les relacions curriculars de l'activitat inclouen el coneixement de la diversitat d'organismes i d'ambients físics, els canvis en el nostre entorn, les relacions entre els éssers vius i el medi i les relacions entre ésser humà, tècnica i societat. Pel que fa als objectius didàctics, els referits a fets, conceptes i principis estan orientats a la identificació de les característiques i les funcions d'un viver municipal i els sistemes de producció i reproducció de plantes. En l'àmbit dels procediments, els objectius didàctics estan dedicats a com reproduir i fer créixer plantes, i els referits a valors, actituds i normes, al respecte i l'estima per les plantes i pels espais verds de la ciutat.

L'activitat consisteix en una visita als diferents sectors del Viver Tres Pins guiada i comentada per professionals de Parcs i Jardins perquè els escolars puguin fer una observació estructurada del lloc i de les activitats que s'hi duen a terme.

Per facilitar un bon seguiment de l'activitat, Parcs i Jardins ha editat un material didàctic complementari que ofereix informació sobre el viver, l'itinerari que s'ha de seguir, un recull d'activitats i un petit vocabulari de termes relacionats amb la jardineria.

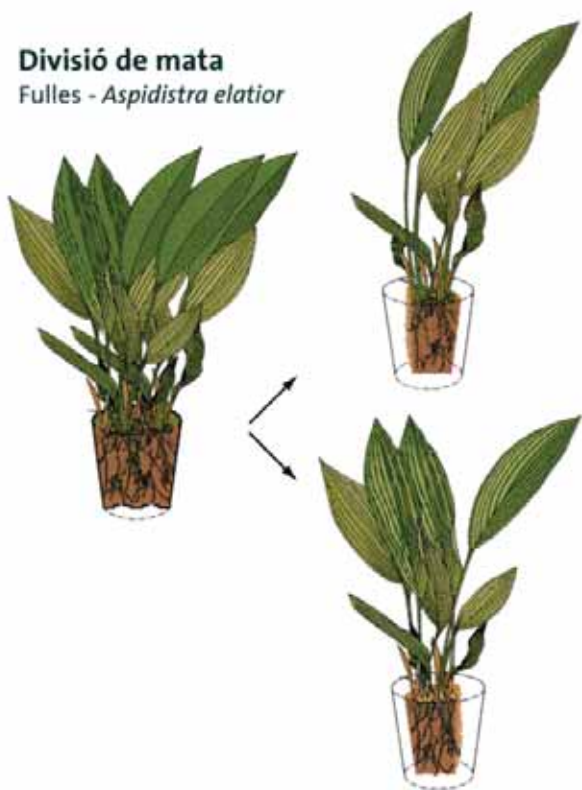
ITINERARI

L'itinerari proposa un recorregut per sis espais del viver: les platabandes, l'hivernacle, la zona d'entestat, la zona de plantes aquàtiques, la zona d'ombra natural i d'ombra artificial i el túnel de plàstic. A les platabandes, els escolars estudien la reproducció asexual o ve-

Divisió de mata Fulles - *Aspidistra elatior*

getativa (divisió de mata, esqueix llenyós, esqueix herbaci, bulbs, etc.). La visita a l'hivernacle permet conèixer els mecanismes per aconseguir les condicions de microclima artificial que fan possible conrear plantes fora d'estació en condicions òptimes. Aquest punt del recorregut també s'aprofita per explicar les parts d'una planta, la reproducció sexual, els tipus de llavors i la seqüència de germinació.

La tercera zona que es visita és la d'entestat, on els escolars poden estudiar els diferents tipus de substrats i contenidors. El recorregut segueix per la zona de planta aquàtica, que permet observar les diverses espècies. A continuació ve la zona d'ombra artificial, sota una malla, i la d'ombra natural, on hi ha arbres; aquí s'explica als escolars que, de la mateixa manera que hi ha espècies vegetals que necessiten viure a ple sol per créixer, n'hi ha d'altres que requereixen ombra per poder-se desenvolupar correctament. El recorregut s'acaba al túnel de plàstic, d'estacionament i reproducció de planta.

Com a complement de l'activitat, i amb l'objectiu que pugui tenir continuïtat a l'escola, en el material didàctic s'explica com se sembra, com es fa la reproducció asexual de les plantes i com es pot utilitzar una petita estació meteorològica per relacionar la informació que proporciona amb les necessitats que tenen les plantes per al creixement. ■

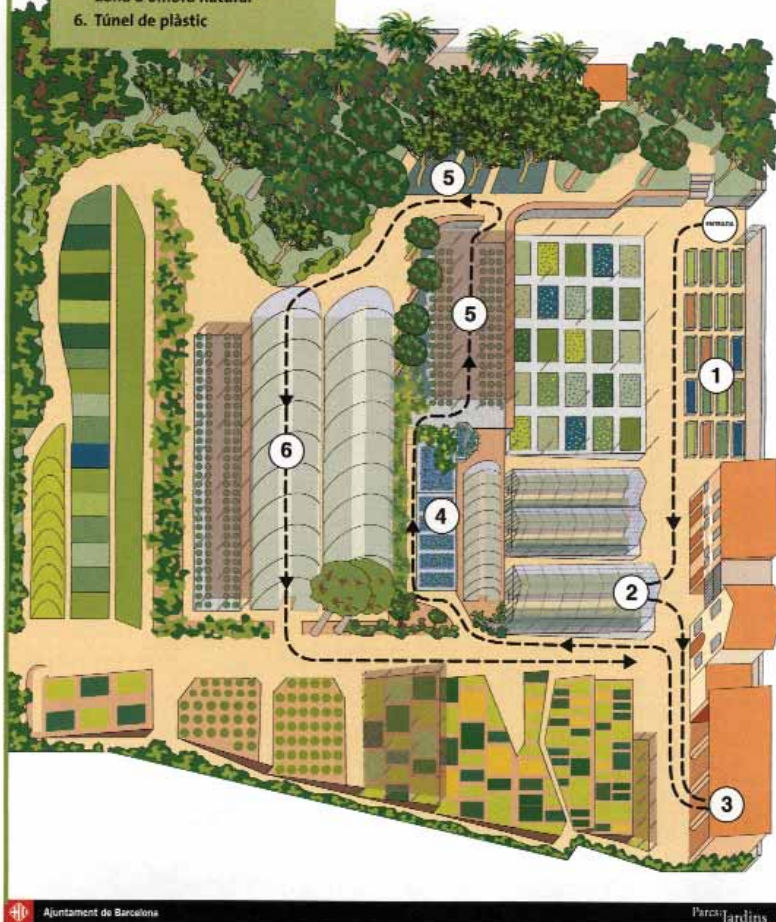

Viver Tres Pins

Material didàctic complementari. Primària 3

Itinerari

1. Platabandes
2. Hivernacle
3. Zona d'entestat
4. Zona de plantes aquàtiques
5. Zona d'ombra artificial/
Zona d'ombra natural
6. Túnel de plàstic

Ajuntament de Barcelona

Parcs i Jardins

La primavera als jardins, les finestres i els balcons

L'arribada del bon temps és un esclat de colors i olors a la natura, i ens recorda la necessitat de posar a punt les nostres terrasses i balcons amb noves plantacions o millorant les condicions de les nostres plantes. Al mateix temps, hem de tenir en compte que aquest és el moment de l'any en què, per les mateixes raons, les males herbes, els insectes i altres plagues en poden donar molts maldecaps, i més val prevenir.

Quan arriba la primavera cal afavorir el desenvolupament òptim de les nostres plantes per reduir al mínim els efectes dels organismes que les perjudiquen sense lesionar altres organismes que no afecten el jardí o que fins i tot poden beneficiar-lo, com fan molts insectes pol·linitzadors. Aquest és també el temps en què hem de posar més atenció a les jardineres i testos, ja que les plantes inicien una gran activitat. El fet que estiguin ancorades a

dins d'un recipient, amb un volum de terra limitat, fa necessària una especial cura en l'aportació d'aigua i nutrients minerals.

ELS JARDINS

Ara que les plantes fan la creixcoda més important de l'any cal crear les condicions més adequades per aconseguir que aquest procés sigui satisfactori. S'ha d'augmentar la freqüència de reg tenint en compte les necessitats de cada espècie i també aportar un adob ric en nitrogen per afavorir el creixement vegetatiu.

Les podes d'aclarida permetran eliminar els brots massa vigorosos, i els pinçaments després de la floració afavoriran els creixements laterals. És convenient retallar i aclarir les plantes de port estès i baix i, al llarg de l'estació, eliminar les flors marcides si no volem llavors. Les males herbes cal eliminar-les tan bon punt apareguin. Pel que fa a les plagues i malures, és molt impor-

Aquest és el temps en què hem de posar més atenció a les jardineres i testos, ja que les plantes inicien una gran activitat

tant prendre mesures preventives per fer front a les fitopatologies més habituals.

Un cop hagin florit, s'han de recollir els bulbs i guardar-los en un lloc protegit i sec. Pel que fa a la gespa, a part d'intensificar el reg, cal regenerar les zones afectades pel fred de l'hivern o per les malures de tardor que no hàgim resolt. També s'hauran de fer feines d'escarificació, reencebat i ressema, a més de començar una rutina de sega freqüent.

El començament de la primavera és el millor moment per plantar totes les espècies que arriben en contenidor, i en zones fredes encara es poden plantar arbres amb arrel nua. És un temps idoni per plantar a ple sol arbres ornamentals i fruiters, arbustos i rosers, enfiladisses i bianuals, bulbs, cactus i suculentes, aromàtiques i entapissants, aquàtiques i marginals. Caldrà preparar bé el terreny amb matèria orgànica i adob i fer una plantació acurada per facilitar la implantació i un bon arrelament. La primavera també és el moment de fer multiplicacions per esqueix, divisió de mata, empelt i capficada, i per a la reproducció per llavor.

TERRASSES I BALCONS

La periodicitat d'aportació d'aigua de reg dependrà de l'espècie i la grandària de la planta, de l'exposició al sol, la mida del recipient, la situació o les condicions meteorològiques. Tot i que l'experiència ens do-

narà les pautes a seguir, cal dir que, durant els mesos més calorosos, el reg diari és una pràctica recomanable. Ha d'arribar a tot el substrat, cosa que es pot comprovar quan l'aigua comença a sortir pel forat de drenatge. L'aportació d'adob completarà les condicions per al bon desenvolupament de les plantes.

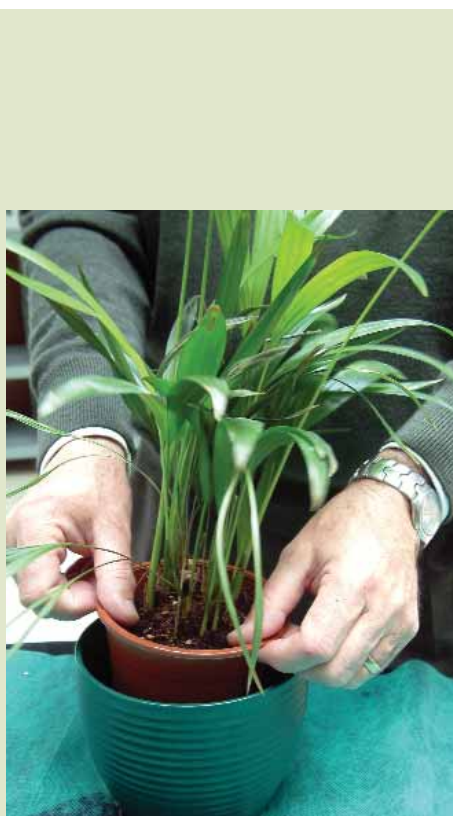
Per posar noves plantes en jardineres o canviar-les de test perquè han crescut massa o la terra està endurida, cal triar testos o jardineres de més de 20 cm d'alçada. Omplirem la base amb una capa de material drenant (grava o qualsevol material groller). Hi posarem terra bona o substrat fins a una altura que permeti que la planta trasplantada quedi a la mateixa profunditat en què es trobava en el recipient original i sempre tenint en compte que, un cop ple el recipient, el substrat ha de quedar entre 2 i 5 cm per sota del marge superior. Aquest espai permetrà que l'aigua de pluja o de reg quedi retinguda i s'aprofiti.

En les plantes que no calgui trasplantar o que siguin molt grans es poden millorar les condicions de la terra per afavorir l'airejament i el drenatge. Amb un estri de pues es grata la superfície i s'extreu la terra dels 5 cm superiors procurant no fer malbé les arrels. La terra eliminada se substitueix per terra nova fèrtil o per sorra mesclada amb matèria orgànica i es barreja amb la del test tenint molta cura de no fer malbé la planta. ■

El començament de la primavera és el millor moment per plantar totes les espècies que arriben en contenidor

---

L'aportació d'adob completarà les condicions per al bon desenvolupament de les plantes

---

Mobilitat més sostenible

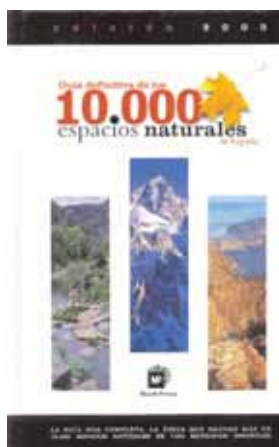

L'Ajuntament de Barcelona ha editat la vint-i-dosena guia d'educació ambiental, dedicada a com aconseguir una mobilitat més sostenible i d'aquesta manera poder viure en una ciutat més confortable. Les tres parts en què es divideix la guia tracten la mobilitat des de la perspectiva dels desplaçaments, de la tria del mitjà de transport per fer-los i de com

poden participar els ciutadans i ciutadanes en la consecució d'una mobilitat sostenible. ■

Mobilitat més sostenible. Guies d'educació ambiental, núm. 22. Ajuntament de Barcelona, 2005

10.000 espais naturals

Espanya és rica en natura. És per aquest motiu que s'ha publicat una guia que recull des dels tretze parcs nacionals existents fins als més de 700 espais naturals protegits, agrupats per comunitats autònomes. La guia també fa referència als més de 7.000 municipis que compten amb algun dels més de 10.000 espais naturals que hi ha. ■

Guía definitiva de los 10.000 espacios naturales de España. Ed. Mundi-Prensa 2005.

Formació

Cursos tècnics especialitzats del Centre de Formació del Laberint

- **Plagues i malalties de les palmeres ornamentals:** diagnosi visual de les principals plagues i malalties que afecten aquestes palmeres. 19 i 20 de maig, de 16.30 a 20.30 h.
- **Avaluació de l'estabilitat de les palmeres:** biomecànica i estàtica de les palmeres, metodologies i protocols de diagnosi i avaluació. 27 de maig, de 16.30 a 20.30 h, i 28 de maig, de 08.30 a 14.30 h.
- **Realització i manteniment de jardins aquàtics:** jardins aquàtics integrats en els espais verds, solucions constructives, millora de la qualitat de l'aigua amb plantes i fauna, directrius de manteniment. 1, 6, 8, 13 i 15 de juny, de 17.30 a 20.30 h, i 20 de juny, de 16.00 a 20.30 h.
- **Plantació d'arbrat viari:** criteris tècnics per reeixir en les plantacions i directrius de manteniment. 2, 3 i 10 de juny, de 16.30 a 20.30 h.
- **Coneixement de plantes (bàsic):** coneixement de 120 espècies ornamentals i els seus cultivars més usuals, les seves necessitats i l'aplicació en els jardins del clima local. 7, 9, 14, 16 i 21 de juny, de 18.00 a 20.30 h.
- **Coneixement de plantes (aplicació):** ampliació dels coneixements bàsics. 22, 27 i 29 de juny i 4 i 6 de juliol, de 18.00 a 20.30 h.
- **Seguretat i risc laboral en els treballs de jardineria:** normativa bàsica de prevenció de riscos laborals i específica per al sector de jardineria, riscos i mesures cor-

rectores. 28 i 30 de juny, de 17.00 a 20.00 h.

- **Poda de palmeres:** tècniques, ús de materials i equips específics. 8 de juliol, de 16.30 a 20.30, i 9 i 16 de juliol, de 08.30 a 14.30 h.

Informació i inscripcions: Centre de Formació del Laberint, Germans Desvalls, s/n. Parc del Laberint d'Horta 08035 Barcelona. Tel.: 93 428 25 00, fax: 93 428 61 98, a. e.: formacio.laberint@mail.bcn.es, web: www.bcn.es/parcsijardins

Activitats

Parc de Collserola

Passejades temàtiques: passejades d'una hora, a les 10.30 i a les 12.00 h, pels voltants del Centre d'Informació, conduïdes pels guies del parc i adreçades al públic en general. 7 de maig, "Les flors a la serra"; 14 de maig, "El cant dels ocells"; 21 de maig, "Les plantes invasores"; 28 de maig, "Mamífers ocults a la terra"; 4 de juny, "Les lianes mediterrànies"; 11 de juny, "Rere el rastre del senglar"; 18 de juny, "L'aigua i les fonts", i 25 de juny, "El bosc de ribera".

Tallers per a adults al Centre d'Informació: 22 de maig, de 10.30 a 13.00 h, "Xinxes, sabaters i bernats pudents", per conèixer els heteròpters de Collserola; 18 de juny, de 22.00 a 24.00 h, "El bosc de nit". ■

Totes aquestes activitats tenen les places limitades i cal inscripció prèvia. Per a més informació: tel. 93 280 35 52

Rutes ambientals per Barcelona

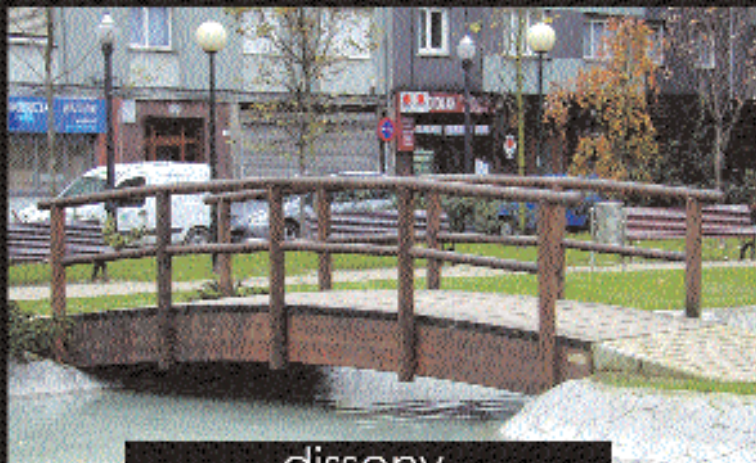
El programa "Com funciona Barcelona?" estrena una nova activitat consistent en itineraris ambientals guiats, que tenen com a objectiu facilitar un millor coneixement del funcionament ecològic de la ciutat. Són activitats gratuïtes adequades per a tothom.

Ruta de l'energia: el primer dilluns de mes, de 16.00 a 19.00 h, visita a la instal·lació solar fotovoltaica de l'Edifici Nou de l'ajuntament i a la instal·lació solar tèrmica de les piscines Picornell. Resta de dilluns, de 16.00 a 19.00 h, visita a la instal·lació solar fotovoltaica de l'Edifici Nou de l'ajuntament i al Centre de Recursos Barcelona Sostenible.

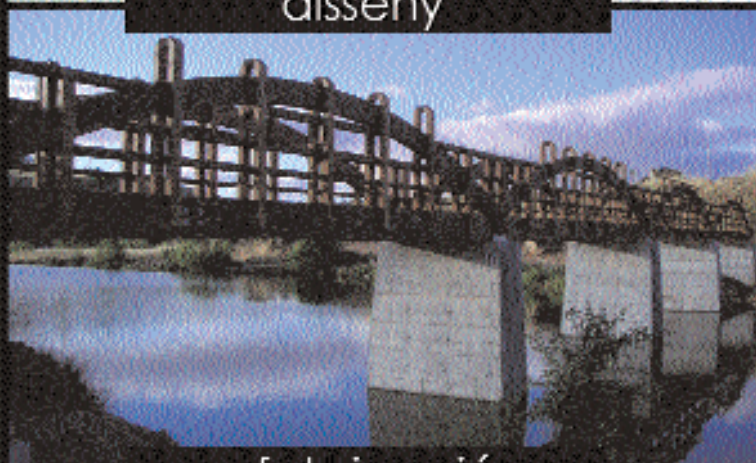
Ruta dels residus: els dimecres, de 10.00 a 13.00 h, visita al Punt Verd de Sant Andreu i a l'Ecoparc 2.

Ruta de l'aigua: els primers dissabtes de mes, de 10.00 a 13.00 h, visita a les clavegueres de la ciutat i al dipòsit d'aigües pluvials del Parc de Joan Miró. Els dimecres, de 17.00 a 18.30 h, i els dissabtes, de 10.00 a 11.30 h, visita al dipòsit d'aigües pluvials del Parc de Joan Miró, excepte el primer dissabte de mes. ■

Inscripcions: Centre de Recursos Barcelona Sostenible, Nil Fabra, 20 baixos 08012 Barcelona.
Tel.: 93 237 47 43, fax: 93 237 08 94,
a. e.: recursos@mail.bcn.es,
web: www.bcn.es/agenda21/crbs/

disseny

fabricació

muntatge

Les passarel·les de fusta són un bon exemple de les excel·lents possibilitats d'un material que permet, com cap altre, una absoluta integració en l'entorn.

Media Madera es preocupa de la totalitat del seu projecte, des de la col·laboració en la concepció i la realització de l'estudi estructural fins a la fabricació i el muntatge definitiu.

media madera
ingenieros consultores

BARCELONA VERDE, NUM. 99 ABRIL 2005

Avda. Juan Carlos I, nº 1, Ofic. 3

33212 Gijón, ASTURIAS. Tfno. 985 30 67 00 Fax 985 30 83 83

El valor de la informació

ArboPlan, Sistema Integral de Gestió Urbana

- Inventaris informatitzats
- Aplicació informàtica de gestió
- Control de qualitat de les tasques de manteniment
- Documentació tècnica i normativa
- Avaluació de l'arbrat
- Anàlisi de l'arbrat
- Testificació instrumental i informes

ArboMap.Net, l'Eina Informàtica de Gestió d'Elements Urbans, com ara:

- Zones verdes i arbrat
- Mobiliari urbà
- Jocs infantils
- Ferms i paviments
- Xarxes i conductes
- Residus urbans

L'aplicació informàtica més implantada als ajuntaments de:

Àvila, Fuenlabrada (Madrid), Osca, Las Rozas (Madrid), Lekeitio (Biscaia), Madrid, Pamplona, Parc de Vallparadís (Terrassa), Parque del Buen Retiro (Madrid), Parque de María Luisa (Sevilla), Pinto (Madrid), Segòvia, Sevilla i Vitòria

CONSULTORIA MEDIAMBIENTAL

Príncipe de Vergara, 210 - esc. A - 1º D. 28002 Madrid
Tel.: 915 618 400 / Fax: 915 618 447

tecnigral@tecnigral.es / www.tecnigral.es

Sostenibilitat

Agenda 21 Escolar 2005-06

En el marc de l'Agenda 21 de Barcelona, des de l'any 2001, l'ajuntament anima els centres educatius a fer l'Agenda 21 Escolar (A21E) com a projecte d'educació, participació i implicació cívica. Una invitació que és, alhora, reconeixement, estímul i suport

a la tasca que molts centres ja fan en educació ambiental, i també una nova oportunitat de reforçar els vincles entre escola i ciutat. Hi poden participar tots els centres d'educació infantil (0-3 i 3-6), primària, ESO, secundària postobligatòria, cicles formatius i educació d'adults de Barcelona.

Durant els quatre últims cursos, els centres participants han desenvolupat un ric ventall d'iniciatives de millora de la mateixa escola i del seu entorn. Aquest any s'obre una nova convocatòria, adreçada tant als centres que vulguin aprofundir el seu programa com als que l'iniciïn i entrin a formar part d'aquest projecte col·lectiu. L'A21E serà el que cada centre vulgui sobre la base de tres aspectes comuns a tots els projectes: un procés participatiu, de revisió dels plantejaments i les pràctiques educatives, i de compromís en accions de millora en relació amb l'ambient i la sostenibilitat.

SUPORT A LES ESCOLES

L'Ajuntament de Barcelona ha creat un programa per portar a terme l'A21E que ofereix a les escoles un marc comú de treball; material de suport amb orientacions pràctiques per fer el procés; propostes de treball i recursos específics; un Centre de Documentació d'Educació Ambiental; un servei permanent d'informació telefònica i telemàtica; comunicació regular a través d'un butlletí electrònic quinzenal i del programa; cursos, seminaris i tallers de formació per al professorat, AMPA, monitors, etc.; assessorament tècnic i pedagògic personalitzat i continuat; dinamització de grups de treball; suport tècnic i recursos de diferents instàncies municipals (Parcs i Jardins, Barcelona Neta, Agència d'Energia de Barcelona, etc.), i seguiment del procés amb mecanismes per a l'intercanvi d'experiències.

CALENDARI 2005-06

Un cop fetes, el març passat, les reunions informatives i lliurada la *Guia per fer l'Agenda 21 Escolar*, amb orientacions per elaborar els projectes, aquest és el calendari que s'ha de tenir en compte: el 6 de maig s'acaba el termini de presentació de projectes i sol·licituds d'ajuda de formació, d'assessorament i/o econòmiques; durant el juny es notificaran les concessions als centres, i el 4 d'octubre es farà l'acte de firma del compromís de les escoles amb l'Agenda 21. Pel que fa al desenvolupament de l'A21E 2005-06, els mesos de maig i juny del 2006 es durà a terme l'exposició dels projectes i es faran trobades d'intercanvi entre centres, l'acte de cloenda del curs i el lliurament de memòries.

Per a més informació: Centre de Recursos Barcelona Sostenible, Nil Fabra, 20 08012 Barcelona. Tel.: 93 237 47 43, a. e.: agenda21escolar@mail.bcn.es, web: www.bcn.es/agenda21

Agenda

Cursos

PLAGUES I MALURES. IDENTIFICACIÓ I CONTROL AMB MÈTODES BIOLÒGICS, CASOLANS I QUÍMICS

Curs monogràfic teoricopràctic. Centre de Formació del Laberint (Parcs i Jardins)

📅 Dies 13, 15, 20 i 22 de juny, Barcelona

✉️ formacio.laberint@mail.bcn.es

🌐 www.bcn.es/parcsijardins

NORMALITZACIÓ D'ÀREES DE JOCS ALS PARCS PÚBLICS

📅 Del 20 al 24 de juny, Palma del Río

✉️ jarcifa.palmadelrio.cap@juntadeandalucia.es

Fires

BIOCULTURA

XII fira de les alternatives i el consum responsable

📅 Del 6 al 9 de maig, Barcelona

✉️ biocultura@vidasana-org

🌐 www.vidasana.org/biocultura

SENDA

VII Saló d'Ecologia i Medi Ambient

📅 Del 19 al 22 de maig, Barbastre

✉️ info@ifeba.es

🌐 www.ifeba.es

AGRIFLOR ARGENTINA

Mostra internacional de flors

📅 Del 2 al 4 de juny, Buenos Aires

✉️ info@hpp.nl

🌐 www.agriflor.com

SIMEN

III Saló Internacional de Medi Ambient i Equipament Municipal

📅 Del 8 al 11 de juny, Vigo

✉️ planner@planner-proceltha.com

🌐 www.planner-proceltha.com

JLEE

Saló del jardí i equipaments exteriors

📅 Del 10 al 22 de juny, París

✉️ contact@jleeparis.com

🌐 www.jleeparis.com

Jornades

PARLEM DE JARDINERIA I PAISATGE

Gestió dels parcs de l'àrea de Barcelona, projectes condicionats a la dinàmica del medi, tècniques de revegetació de talussos, criteris de plantació en jardins històrics, l'arbrat a la ciutat, la integració de l'entorn natural a les ciutats, cobertes ecològiques.

📅 Dijous 19 de maig, Parc de Vallparadis (Terrassa)

✉️ Amics-vallparadis@terrassa.net

PARCS PERIURBANS I METROPOLITANS

📅 Dies 15 i 16 de juny, Cadis

✉️ parquesyjardines@ayto-losbarrios.es

LA LLUNA

Mínvnt: el 2 d'abril a les 00.50 (serè), l'1 de maig a les 06.24 (temps primaveral) i el 30 de maig a les 11.47 (augment de la temperatura). **Nova:** el 8 d'abril a les 20.32 (boires) i el 8 de maig a les 08.45 (calma). **Creixent:** el 16 d'abril a les 14.37 (pluges) i el 16 de maig a les 08.57 (xàfec). **Plena:** el 25 d'abril a les 10.06 (augment de la temperatura) i el 23 d'abril a les 20.18 (bon temps).

EL SOL

L'1 d'abril, el sol va sortir a les 05.50 i es va pondre a les 18.16, i el 30 d'abril sortirà a les 04.50 i es pondrà a les 18.47. L'1 de maig, el sol sortirà a les 04.48 i es pondrà a les 18.48, i el 31 de maig sortirà a les 04.20 i es pondrà a les 19.17.

PLUJA I TEMPERATURA

L'abril del 2004 es van recollir a l'Observatori Fabra de Barcelona 128,9 l d'aigua de pluja per m², i el maig, 36,6 l. La temperatura mitjana en aquest observatori va ser, l'abril del 2004, de 12,8 °C, i el maig, de 16,2 °C.

JARDINERIA

Per l'abril encara es poden sembrar roses místiques, coronats, zínies, pensaments, margarides, veròniques, jacints i dàlies. Durant el maig es tallen tota mena de flors de primavera i se sembren petúnies, amarants i coronats. Aquest mes convé lluitar contra els pugons i altres insectes que perjudiquen les flors.

Campanyes

Rodes amb bona empremta

“La teva empremta compta” és una campanya del Parc de Collserola per promoure bones pràctiques en l'ús de la bicicleta en aquest espai natural i fer-lo compatible amb altres activitats, com el senderisme o la simple passejada, i, sobretot, amb la conservació del patrimoni natural. La tardor del 2005 s'editarà la *Guia d'itineraris en bicicleta pel Parc de Collserola*. Tant la campanya com aquesta publicació volen ser el resultat d'un procés de participació i diàleg entre els diferents agents implicats: el Consorci del Parc de Collserola, la Federació Catalana de Ciclisme, el Centre Excursionista de Catalunya, la Plataforma Cívica en Defensa de Collserola, associacions de ciclistes i els municipis amb presència al parc, entre d'altres. L'objectiu és establir un consens que permeti ordenar itineraris adequats per circular-hi amb bicicleta, donar un nou enfocament a aquest esport des de la perspectiva de la passejada i la descoberta de l'entorn, posar en coneixement dels ciclistes la normativa reguladora d'aquest esport en el medi natural, afavorir la sensibilització del ciclista esportiu en relació tant amb el medi natural com amb la resta d'usuaris i definir recorreguts que no facin malbé l'entorn. ■

www.parccollserola.net

ADOBES I FERTILITZANTS

FARMAGRÍCOLA
J. PIGUILLEM

Ignasi Iglésias, 108-110
08820 El Prat de Llobregat
tel. i fax: 93 370 29 80
a. e.: farmapigui@terra.es

ARTS GRÀFIQUES

U l t y m r s
S r v s i f s s n l s
' m r s s t l
v l n - Z F r n c - E l v t
t l t d n t 3 7
www.ultymr.com

eltinter
La Plana, 8 08032 Barcelona
tel.: 93 357 00 50 - 357 06 04
fax: 93 357 02 66
a. e.: eltinter@eltinter.com
web: www.eltinter.com

AUTOMOCIÓ

Vespa Balart Barcelona
Còrsega, 201
08036 Barcelona
tel.: 902 40 49 09
fax: 93 419 37 10
web: www.vespabarcelona.com
a. e.: vespabarcelona@vespabarcelona.com

EINES, MAQUINÀRIA I VEHICLES
DE JARDINERIA

Aubert, S. A.
Av. Barcelona, 63
08970 Sant Joan Despí
tel.: 93 477 03 30,
fax: 93 477 24 38
Sant Ferran, 86
08940 Cornellà de Llobregat
tel.: 93 474 35 35,
fax: 93 434 37 80
Carders, 4 08003 Barcelona
tel.: 93 319 66 03,
fax: 93 319 06 66
a. e.: barcelona@aubersa.com

POLITRACTOR S.A.
Ctra. de Ribes, 103
08520 Les Franqueses del
Valles
tel.: 93 849 28 22,
fax: 93 849 22 67
a. e.: politractor@sefes.es
web: www.politractor.com

CENDRERS DE PLATJA

*On es pot trobar les platges, en relació
per a cada q. c. o. n.*
PIST 6 SL T. 6 73 971
www.pist6.com

FITOSANITARIS

MARTÍ AGRÍCOLA
MARTÍ FADRÉS, S.L.
Ctra. de Navarclés, km 4,8 Pol. Ind. Riu d'Or
tel. i fax: 93 827 23 07
08251 Santpedor
a. e.: agricola@caixamanresa.com

MASSÓ GARDEN
Comercial Química Massó, S. A.
Viladomat, 321, 5è. 08029 Barcelona
tel.: 93 495 25 00, fax: 93 495 25 02
a. e.: jcamps@com.es

LLAVORS

Neoplant, S. L.
Maria Vidal, 324 08340 Vilassar de Mar
tel.: 90215 22 94,
fax: 93 750 00 08
a. e.: neocom@sefes.es
web: www.neoplant.es

MOBILIARI URBÀ

SANTA & COLE
Dolors Granés, 32
08440 Cardedeu
tel.: 938 462 437, fax: 938 711 767
a. e.: urbana@santacole.com
www.santacole.com

BDU-RICHTER
Jocs infantils diferents
tel.: 93 246 49 04
a. e.: bdu@bdu.es
web: www.bdu.es

REG. MATERIAL I INSTAL·LACIONS

Grup Sabater
TECNOLOGIA HORTÍCOLA
Polígon Industrial "El Cies", nau 2
08310 ARGENCIA
Tel.: **93 741 42 32**
Fax: 93 757 92 41
e-mail: sabater@sabatergrup.com
Web: www.sabatergrup.com

SERVEIS DE JARDINERIA,
OBRA PÚBLICA

ACYCSA (Antonio Casado y Cia., S. L.)
Mas d'en Sol, s/n
Ctra. N-II, km 751,2
17705 Pont de Molins
tel.: 972 52 91 36,
fax: 972 52 91 11
a. e.: viveros@acycsa.es
web: www.acycsa.es

CLD, Neteja i Gestió Ambiental
Gran Via de Carles III,
98, 3a. planta
08028 Barcelona
tel.: 93 330 85 18/19,
fax: 93 330 85 23
a. e.: info@grupcl.com
web: www.grupcl.com

CESPA
Polígon Industrial Zona Franca,
carrer B, 16-22
08040 Barcelona
tel.: 93 413 65 95,
fax: 93 413 65 97
a. e.: marti-bcn@cespa.es

Azahar, Jardineria y Riegos
Rambla Ribatallada, 6, 4t. 4a.
08190 Sant Cugat del Valles
tel.: 629 25 42 32
a. e.: catalunya@azahar.info

TERRES I SUBSTRATS

BURÉS
LA BUENA TIERRA
TERRES, SUBSTRATS I COMPLEMENTES
PER A LA JARDINERIA
Cami de les Rafoles, s/n Apartat 174
08830 Sant Boi de Llobregat
tel.: (+34) 93 640 16 08
fax: (+34) 93 640 17 02
a. e.: bures@buressa.com
web: http://www.buressa.com

TMA (Tecnología Medio Ambiental)
Grup F Sánchez, S. L.
Av. Can Fontanals, s/n Ap. de Correus 276
08190 Sant Cugat del Valles
tel.: 93 675 41 11, fax: 93 674 16 52
Planta: Ctra. antiga d'Ullastrell, s/n
Finca Can Carreras 08191 Rubí
tel.: 93 588 25 72, fax: 93 588 46 84
a. e.: planta@tma.es
web: www.tma.es

VIVERISTES

Centre de Jardineria Sils, S. A.
Cruïlla N-II/Ctra. Vidreres
Ap. de Correus 26 17410 Sils
tel.: 972 87 52 52, fax: 972 87 51 62
a. e.: info@jardineriasils.com
web: www.jardineriasils.com

Vivers Massaneda, SAT 950
Ctra. de Sant Hilari, s/n Ap. 137
17430 Santa Coloma de Farners
tel.: 972 84 08 55, fax: 972 84 09 16
a. e.: massaneda@infonegocio.com

Viver de Bell-lloc
Productor d'Hedera sp.
Administració: Tarragona, 18
tel.: 938 444 105, fax: 938 444 107
Viver: La Pineda, tel i fax: 938 713 588
a. e.: vivbell@vivbell.com
Apartat de Correus 206 08440 Cardedeu

DIRECTORI VERD

Barcelona Verda ha ampliat l'extensió i els continguts del seu Directori Verd. L'objectiu és oferir, tant als professionals com als aficionats, àmplia informació sobre les empreses que formen part dels diversos subsectors de la jardineria i el paisatgisme. Així, totes les empreses que es vulguin publicitar a les pàgines del nou Directori Verd es poden adreçar a Parcs i Jardins, tel.: 93 413 24 70, fax: 93 413 24 24.

Parcs i Jardins

**Portem la
Primavera
a cada racó
de Barcelona**

Ajuntament de Barcelona

Parcs i Jardins

5è CONCURS
INTERNACIONAL
DE ROSES NOVES
DE BARCELONA

vindràs?

Parc de Cervantes
Av. Diagonal, 712
13, 14 i 15 de maig

**Demostracions florals, de perfumeria
i de gastronomia a càrrec del cuiner
Ramon Freixa.**

Patrocinen:

Col·laboren:

Informa-te'n al 010 (preu trucada 0,55€/3 minuts o fracció) o www.bcn.es/parcsijardins. Autobús, 7, 22, 33, 54, 60, 63, 67, 68, 74, 75, 78, 113 i 167. Metro, Línia 3, estació Zona Universitària.

Ajuntament de Barcelona

Parcs i Jardins